

Joululehti Tervakset *2013*

Sukuseura Tervo-Tervonen ry:n jäsenlehti

Seuran sukkokous 2013 Kerimäellä

Teksti: Timo Tervo; kuvat: Timo Tervo ja Tarja Tervo-Heikkinen

Sukukokous pidettiin lauantaina 20.7.2013 Kerimäellä. Kokous alkoi tutustumisella Kerimäen kirkkoon (ylimmät kuvat). Kirkon esitteli sukuseuralaisille Pertti Tervonen kirkon uudella puolella (2 kuvaa keskellä vasemmalla). Paitsi kirkkoon pääsimme tutustumaan myös kirkkoon koottuun runsaaseen vaivaisukkonäyttelyyn (2 kuvaa keskellä oikealla). Ohjelma jatkui seppeleen laskulla Kerimäen sankarihaudalle. Muistomerkillä puhui teologian tohtori Mauri Tervonen (alhaalla vasemmalla). Seppeleen laskivat Tarja Tervo-Heikkinen ja Juha Tervo (alhaalla keskellä). Airuina olivat Marja-Leena Timonen (isossa alakuvassa vasemmalla) ja Kirsti Tervo (oikealla). Sen jälkeen siirryttiin leirikeskus Pääkantaan, jossa ruokailun ja vapaan seurustelun jälkeen alkoi seuran vuosikokous. Kokouksen alussa oli Mauri Tervosen alustus Tervo-Tervosten sukujuurista erityisesti Karjalassa (alustus tässä lehdessä s. 23). Sukukokouskuvat löytyvät lehden takakannesta.

Tässä numerossa

Seuran sukkokokus 2013 Kerimäellä	2
Hyvä sukuseuran jäsen	3
Ikäjäsenten osoitetietojen vahvistaminen vuonna 2013.....	4
Perhepalsta.....	4 - 5
Heikki Tervonen, arvostettu teologi ja journalisti	6
Sukuseura 30 v: Miten kaikki alkoi	7
Sukuseura 30 v: Alusta alkaen - Irma Määttä ja sukuseura	8
Kare Tervonen Oy - autonsisustusta toisessa sukupolvessa.....	9
Paltamolainen Pekka Tervonen - sinnikäs SM-mestari.....	11
Miten tulit sukuun	12
Sukuseura Tervo-Tervonen ry:n uudistetut säännöt	13
Korpikylän kotihiirestä Naton ilmapuolustusohjelmaan USA:ssa.....	16
Aaro Tervonen kertoo Parikkalan Tervosista.....	18
Mitkä ovat Tervo-Tervosen suvun juuret ?.....	23
Mikko Tervonen ja esikoisromani	25
Luonnon ja ihmisen valonäytelmä	26
Lisää sukkokokouksen 2013 kuvia	28

Tervakset joululehti 2013

Sukuseura Tervo-Tervonen ry
perustettu v. 1984 Paltamossa

[http://suvut.genealogia.fi/
tervotervonen/](http://suvut.genealogia.fi/tervotervonen/)

Taitto ja toimitus
Kirsti ja Timo Tervo

Painopaikka
Julkaisuapu Oy Delta Helsinki

Kannen kuva:
Ilotulitus Kajaanissa 31.12.2011
Ari Tervo

Hyvä sukuseuran jäsen!

Viime kesänä pidimme sukkokokouksemme Kerimäellä. Monet kiitokset vielä näin Tervaksien välityksellä Pertti Tervoselle ja kaikille muille, joiden erinomaisen hyvän valmistelun myötä saimme sekä hyvät ulkoiset puitteet että lämpimän, varauksettoman vastaanoton!

Kerimäen kokouksessa esitettiin huoli siitä, miten maksamattomat jäsenmaksut heikentävät vuosittain seuran muutenkin vaatimatonta ja useimpina vuosina ”tappiollista tulosta”. Sekä kokouksen että hallituksen toive onkin, että jäsenmaksut hoidettaisiin aikanaan. Kerimäen kokouksessa toivottiin myös jäsenistön esittävän enemmän odotuksiaan seuran toiminnan suhteen.

Hallituksessa on kannettu huolta myös jäsenten osoitetietojen oikeellisuudesta. Vuosittain palautuu 5 - 10 sukkokoukuskutsukirjettä Itellan merkinnällä ”muuttanut” tai ”tuntematon”. Toivomme, että muuton yhteydessä lukuisissa muistettavien asioiden joukossa olisi myös uuden osoitetiedon lähettäminen joko seuran sihteerille tai esimiehelle.

Tervaksien vakituinen avustaja, rovasti, kirjailija Heikki Tervonen, oli aikanaan ehdottanut Kerimäkeä kokouspaikaksi. Hän ei itse sinne päässyt, elämä päättyi viime maaliskuussa. Toisaalla tässä lehdessä on Heikin pitkäaikaisen työtoverin, Johannes Ijäksen monipuolinen muistokirjoitus – ja näin jälkikäteen julkaistuna Heikin viimeiseksi jäänyt Tervaksien kirjoitus Aaro Tervoselta.

Kesän 2012 sukkokokouksessa Oulussa hyväksyttiin seuramme uudistetut säännöt. Patentti- ja rekisterihallitus on puolestaan hyväksynyt säännöt 25.7.2013. Nämä uudet säännöt ovat tässä lehdessä toisaalla ja ovat siis voimassa hyväksymispäivästä lähtien.

Muutokset koskivat lähinnä sitä, että yhdistyksemme voitaisiin verottajan näkökulmasta arvioida yleishyödylliseksi yhdistykseksi, jolloin veroseuraamuksia ei tulisi mahdollisesta positiivisesta tilinpäätöstuloksesta.

Uudet säännöt avaavat kannatusjäsenyyden kautta kenelle tahansa, joka haluaa tukea seuran toimintaa ja sen tarkoitusperiä, mahdollisuuden liittyä seuraan. Säännöt rohkaisevat myös yhteistyökumppaneiden etsimiseen ja toiminnan monipuolistamiseen.

Ensi vuosi on seuran 30-vuotisjuhlavuosi, olemme siis ”aikuisen iässä”. Juhlavuoden kunniaksi seuramme tuotevalikoimaa täydennetään ja lisätään. Juhlakokoukseen Kainuun opistolle on tarkoitus saada tunnettu esitelmäsihteri. Kaikkia vuonna 1984 seuraan liittyneitä kutsumme myös kunniavieraiksi juhlaamme.

Tässä lehdessä sukuseuran ”henkinen isä”, Kalevi Tervonen muistelee seuran synnyn esivaiheita ja ainutlaatuisen pitkän hallitustyöskentelyn, 30 vuoden rupeaman, tehnyt Irma Määttä muistelee omalta osaltaan seuran toiminnan alkua ja eri vaiheita.

Suuret kiitokset osoitamme kaikille niille, jotka olivat seuramme synnyn puuhaihmisinä ja käynnistivät toiminnan tarmokkaasti ja suurella sydämellä!

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2014!

Mikko Tervonen
sukuseuran esimies

Sukuseuran hallitus

Tervonen Mikko, esimies
Aallonhuippu 10 E 40, 02320 Espoo
p. 040 588 5411
mikko.tervonen@pp7.inet.fi

Leinonen Kaija
Kuumantie 76 C, 87200 Kajaani
p. 050 4021775
kaija.leinonen@kajaani.net

Mäkinen Pirjo
Nurmiementie 5, 93600 Kuusamo
p. 044 034 285
makinenpirjot@gmail.com

Määttä Irma
Rinnepolku 3, 88300 Paltamo
p. 040 561 7864

Tervo Juha
Kumpukiventie 1, 90240 Oulu
p. (08) 557 4170, 050 350 8279
juha.tervo@oikeus.fi

Tervo Timo
Rastaantie 44, 70340 Kuopio
p. 040 828 3652
timou.tervo@gmail.com

Tervo-Heikkinen Tarja
Sukuseuran sihteeri
Romanianraitti 3, 70820 Kuopio
p. 040 7797972
tarjath@live.fi

Tervonen Ilpo
Halosentie 55, 98100 Kemijärvi
p. 040 569 8720
ilpo.tervonen@kemijarvi.fi

Timonen Marja-Leena
Mäystintie 9, 90230 Oulu
p. (08) 338 974, 044 550 4801
marjaleena.timonen@gmail.com

Toimihenkilöt

Tervo Osmo
Rahastonhoitaja
Viisarimäentie 221, 41660 Toivakka
p. 040 090 1625
osmo.tervo@luukku.com

Tervo Kirsti
Tervakset-lehden toimittaja
Rastaantie 44, 70340 Kuopio
p. 040 536 0024
kirsti.tervo@gmail.com

Tervonen Eero
Kotisivut ja tekninen tuki
Nuottakunnantie 3 D 21
02230 Espoo
p. (09) 88 11 430
eero.tervonen@gmail.com

Ikäjäsenien osoitetietojen vahvistaminen vuonna 2013

Sukuseuran hallitus lähetti kesäkuussa vuosikokouskutsujen yhteydessä kaikille 70 vuotta täyttäneille jäsenille kirjeen, jossa se pyysi jäseniä vahvistamaan osoitetietonsa. Suuri kiitos teille, jotka olette jo näin toimineet!

Tietojen vahvistuspyyntö oli seuran ensimmäinen ja johtuu yksinkertaisesti ikäjäsenien määrän vuosittaisesta kasvusta. Ikäjäsenhän on jäsenmaksusta vapaa, ja näin ollen posti kulkee vain seuralta hänelle päin. Kuitenkaan aina ei voi olla varma postin perillemenosta.

Koska seuran hallitus on talousvastuussa jäsenilleen, se on päättänyt, että tämän joulukuun 2013 jälkeen lähetetään varsin hinnakas Tervakset-lehti vain

niille ikäjäsenille, jotka ovat vahvistaneet osoitetietonsa. Listalla on vielä hieman yli 60 henkilöä, jotka tulevat ensi vuonna saamaan vain vuosikokouskutsun, elleivät pikaisesti vahvista tietojensa.

Osoitetietojen vahvistuksia otavat yhä vastaan seuran esimies Mikko Tervonen sekä sihteeri Tarja Tervo-Heikkinen. Ilmoituksia otamme vastaan kaikin tavoin: kirje, kortti, sähköposti, puhelin, tekstiviesti tai vaikkapa viesti Facebookin kautta. Kaikki tavat ovat mahdollisia.

Joulua ja viestiänne odottavin terveisin

Tarja Tervo-Heikkinen
sukuseuran sihteeri

**Löydät nyt Tervo-
Tervonen -sukuseuran
myös Facebookista**

Perhepalsta

Vihittyjä

Joni Kykkänen ja Priita Timonen vihittiin Oulussa 13.7.2013.

*Kuvan lähettivät
Marja-Leena ja
Markku Timonen.*

Perhepalsta

Onnittelemme pyöreitä vuosia täyttäneitä

80 vuotta

Leena Tervonen-Muhonen, Lammi
Erkki Tervonen, Melkonemi
Erkki Tervonen, Kajaani

70 vuotta

Ulla Palosaari, Temmes
Lauri Tervonen, Kajaani
Anja Partanen, Koppeloharju
Tellervo Huotari, Kajaani
Mirja Kukka, Kemi
Anna Heivala-Jakku, Helsinki

60 vuotta

Eva Tervonen, Joutsa
Pekka Tervonen, Espoo
Ulla Tervo, Espoo
Arja Roivainen, Sotkamo
Saara Paananen, Vantaa
Eira Valtanen, Helsinki
Raili Haltia, Kymnlinna
Veijo Keveri, Tornio
Pertti Tervonen, Kajaani

Poisnukkuneet

Heikki Tervonen, Helsinki
Hilkka Pussinen, Linnantaus
Paavo Tervonen, Kajaani
Olavi Tervonen, Kajaani
Tyyne Tervonen, Sotkamo
Lauri Huovinen, Kajaani
Jaakko Piittinen, Raiskio
Saimi Rissanen, Kajaani

Eino Tervonen Ylitorniolta täytti 95 vuotta 2.5.2013. Onnittelut!

Kuva alla: Aarne Tervosen 80-vuotispäivänä 22.3.2013 Punkaharjun kuntoutuskeskuksen jugendhuvi Urhollassa. Kuvassa ovat impilahtelaisen Albert Tervosen jäljellä olevat lapset sekä heidän perheenjäseniään. Lapista Ritva ja Raili ovat jo poissa joukosta.

1. Aarne Tervonen, Punkaharju, takarivi 2. vasemmalla
- Salme Tervonen o.s. Bamberg, eturivi 2. vasemmalla
2. Anneli Wilska o.s. Tervonen, takarivi 1. vasemmalla
3. Heli Wilska, Mikkeli, eturivi 2. oikealla
4. Taavi Wilska äitinsä sylissä
3. Simo Wilska, Savonlinna, portailla alin rivi 1. oikealla
3. Hanna Wilska, Mikkeli, eturivi 1. oikealla
2. Asko Tervonen, Punkaharju, portailla alin rivi 2. vas.
- Maarit Tervonen o.s. Mäkinen, eturivi 1. vasemmalla
3. Tuomas Tervonen, portailla alin rivi 2. oikealla
3. Tuukka Tervonen, keskirivissä keskellä
1. Terttu Makkonen o.s. Tervonen, Kerimäki, keskirivi 1. vas.
- Jalo Makkonen, takarivi 3. vasemmalla
1. Pertti Tervonen, keskirivi oikealla

Kuvan lähetti Salme Tervonen.

Uudet varsinaiset jäsenet

Pirkko Oja, Oulu, jäsennumero 495
Merja Tervonen, Oulu, jäsennumero 496
Riitta Leinonen, Kajaani, jäsennumero 497
Taru Bappert, USA, jäsennumero 498
Pauliina Kinnunen, Jyväskylä, jäsennumero 499
Timo Tervo, Kuhmo, jäsennumero 500
Merja Tervonen, Kajaani, jäsennumero 501
Aija Mäkinen, Forssa, jäsennumero 502
Ilkka Nissinen, Leppävirta, jäsennumero 503
Matti Tervonen, Mikkeli, jäsennumero 504
Olli Tervonen, Kerimäki, jäsennumero 505
Pertti Tervonen, Kerimäki, jäsennumero 506
Aarne Tervonen, Punkaharju, jäsennumero 507
Irma Wilska, Punkaharju, jäsennumero 508
Antti Tervonen, Espoo, jäsennumero 425
Eeva Tervonen, Paltamo, jäsennumero 509
Terttu Makkonen, Louhi, jäsennumero 510
Kaisu Tervonen, Kuluntalahti, jäsennumero 511
Hannu Vuori, Bena Imádena Espanja, jäsennumero 512
Kaija Patronen, Kajaani, jäsennumero 513

Vanhojen tanssit

Annariikka Tervonen Kuopion klassillisen lukion vanhojenpäivän tanssiaisissa keväällä 2013 Anne-äidin kanssa. Helmat hulmusivat ja tanssit sujuivat sutjakkaasti.

Kuvan lähetti Matti Tervonen.

Heikki Tervonen, arvostettu teologi ja journalisti

”No terve!” sanoi **Heikki Tervonen** lämpimän painokkaasti ja tuli iloisena halaamaan. Hän ehti aina kysyä kuulumiset, katsoi silmiin ja kuunteli. Huomaavaisuus koski kaikkia, säätyyn katsomatta.

Rovasti, kirjailija, *Kotimaa*-lehden pitkäaikainen artikkelitoimittaja Heikki Tervonen kuoli Helsingissä 6.3.2013 sairauden uuvuttamana. Tervonen syntyi evakossa 15.6.1940 monilapsiseen maanviljelijäperheeseen Somerolla. Liki kolmannes Parikkalaa jäi rajan taakse, myös Tervosen koti. Perhe muutti viimeisen evakkomatkan jälkeen takaisin isän ja äidin kotikylään Parikkalan Peruspohjaan. Kansa- ja oppikoulun Heikki kävi Parikkalassa.

Tervonen on kirjoittanut, että hänellä oli kolme ammattia. Opiskeltuaan teologiaa Helsingissä hänet vihittiin papiksi 1964. Hän teki lopputyönsä **Paul Tillichin** teologiasta. Tervonen toimi Valkealan vt. kappalaisena, Mikkelin hiippakunnan pyhäkoulu- ja nuorisopappina sekä Helsingin seurakuntien ammatillisten oppilaitosten pappina. Lahjakas teologi pääsi syventymään uskonnonfilosofiaan Union Theological Seminaryssä New Yorkissa. Siellä Tervonen suoritti sikäläisen maisterin tutkinnon. Samalla hän toimi osa-aikaisena Manhattanin suomalaisen siirtolaisseurakunnan pappina.

Toinen vaihe Tervosen elämässä oli *Kotimaa*, jonka erikoistoimittajaksi päätoimittaja **Leino Hassinen** pyysi häntä. Suurimman osan yli 30 vuotta kestänyttä elämäntyötään Tervonen toimi artikkelitoimittajana. Hän kirjoitti kirkollisteologisista, yhteiskunnallisista ja kansainvälisistä asioista. Tervonen oli journalisti, joka oli kirjoittajana nopea ja tehokas, teologina tarkka, luotettava ja laaja-alainen sekä yleissivistykseltään huippuluokkaa. Hän ehti olla seitsemän päätoimittajan luottohahmo ja kerran vt. päätoimittajana.

Varsinaiseksi päätoimittajaksi ja parrasvaloihin Tervonen ei halunnut. Hän tahtoi kiertää ihmisten parissa ja vaikuttaa painavilla teksteillään taustalta. Moni muistaa hänet *Kotimaan* Matkaklubin vetäjänä.

Tervosen rakkaimmat herätysliikkeet olivat herännäisyys ja uukuniemeläisyys, joihin hän tutustui kodin perintönä. Kenties näiden ristihionnassa hänestä kehittyi laajasydäminen kansankirkollinen

luterilainen, joka pyrki väsymättä rakentamaan yhteyttä. Kynän kärki ajoi myös oikeudenmukaisuutta ja puolusti niitä, joilla ei puolustajia ollut.

Täyttäessään 65 vuotta Tervonen jäi eläkkeelle *Kotimaasta*. Hän antoi yhä enemmän aikaa läheisilleen, mutta ehti myös kirjoittaa moniin lehtiin ja toimia *Askel*-lehden avustajana. Tervonen oli aktiivinen myös sukuseura Tervo-Tervonen ry:n toiminnassa kirjoittamalla lukuisia juttuja seuran Tervakset-lehteen.

Syksyllä 2005 Tervoselta ilmestyi henkilökuvana **Martti Lindqvististä** (*Kirjapaja*). Pian hän huomasi olevansa kolmannessa ammatissaan, kirjailijana. Hän kirjoitti kuusi kirjaa, joista viimeinen, Oronmyllyn historiategos, on vielä julkaisematta. Viikkoa ennen kuolemaansa Heikki kertoi tyytyväisenä saaneensa kirjoitetuksi kaiken lupauksensa.

Tervonen haastatteli isäänsä **Emil Tervosta** nauhurille tämän viimeisinä elinvuosina. Heikki kysyi häneltä ohjetta jälkipolville. Isä vastasi hengellisen laulun sanoin: ”Herran tiellä ihanaa elää on ja kuolla.”

”Minulla on ollut hyvä elämä”, Heikki sanoi pari kuukautta ennen kuolemaansa. Hän olisi vielä halunnut lähteä kodistaan Kallion Linjoilta keväiselle kävelylle Töölönlahdelle. Palavasti hän olisi tahtonut osallistua kolmen tyttärensä ja kahdeksan lapsenlapsensa ja muiden kaipaamaan jääneiden omaisten ja ystävien arkeen ja olla heidän tukeaan ja ilonaan.

Mutta aika oli tullut, Heikki hyväksyi sen. *Askel*-lehdessä 7.3.2013 hän siteerasi **Martti Lutherin** kuolema-ajatuksia. ”Oi armollinen Jumala! Tule pian, tule vihdoon! Minä odotan aina tuota päivää – tuota keväätaamua!”

Heikki toivoi lasten ja lastenlasten laulavan muistotilaisuudessaan: ”Jumalan kämmenellä ei kukaan ole turvaton.” ■

Johannes Ijäs

Kirjoittaja on Heikki Tervosen ystävä ja toimittajakollega Kotimaasta.

Sukuseura 30 vuotta Miten kaikki alkoi

Teksti: Kalevi Tervonen; kuvat: Mikko Tervonen ja sukuseuran arkisto

Olin SOK:n pääkonttorissa töissä Kaisaniemenkadulla Helsingissä. Sinne tuli jostain silloisen Valtionarkiston, nykyisen Kansallisarkiston mainos: ”Esi-isiemme nimet kirjoissa. Tulkaa katsomaan.” Kyseessä oli Valtionarkiston järjestämä tilaisuus sukututkimuksesta kiinnostuneille.

Mainos alkoi kiinnostaa minua, ja niinpä yhden työkaverini kanssa menimme tilaisuuteen. Siellä esiteltiin lähinnä kirkonkirjoja ja selitettiin, mitä kaikkea niistä löytyy.

Siitä se lähti. Innostuin. Mietin ensin pitkään, mistä sitä pääsisi alkuun Paltamon Uuran Tervosten, oman lähisuvun asioissa.

Paltamossa käydessäni menin Hilja Tervosen, Jaakkolan Hiljan puheille kyselemään asiasta. Hiljan kommentti oli: ”No, sehän oli se yksi Jahvetti”. Tämä Jahvetti jäi minulle mieleen. Menin sitten Kansallisarkistoon ja aloin tutkia Paltamon ja Puolangan rippikirjoja summittaisesti Tervosia etsien.

Sieltä löytyi Matti Tervonen ja hänen lapsiaan: Eeli, Johan, Jahvetti, Matti ja muut lapset. Seuraavaksi aloin selailla arkistossa historiankirjoja, ja sieltä löytyi tämä Matti Tervonen, jonka isä oli Jahvetti Tervonen ja äiti Anna Väyrynen. Pääsin sitä kautta pitkälle taaksepäin Melalahden Tuomaaseen, joka oli syntynyt 1600-luvun paikkeilla Jaalangassa.

Kokosin sarjan näistä esi-isistä, ja kerran Uurala käydessäni näytin papereita veljelleni Eljakselle. Hän innostui heti asiasta: ”Tämähän on mielenkiintoista!”

Sitten seuraavana vuonna Eljas alkoi puhua, että pidettäisiin sukutapaaminen Paltamossa. Hän oli puhunut asiasta jo Paltamossa oleville Tervosille, jotka myös kiinnostuivat suvun juurista.

Eljas toimeliaana miehenä järjesti kokoontumisen Paltamon seurakuntatalolle kesällä 1983. Siellä esittelin, mitä olin saanut koottua omista esi-isistä Jaalangan Tuomaaseen saakka. Eljas esitti kokousväelle, että perustettaisiin Tervosten sukuseura. Kokousväki oli siihen heti valmis, ja asetettiin toimikunta: Eljas Tervonen, Tyyne Tervonen, Inkeri Tervonen, Aale Tervonen, Ka-

lervo Tervonen, Irma Tervonen ja Kalevi Tervonen valmistelemaan asiaa tulevan kesän perustavaa kokousta varten.

Olin yhteydessä joihinkin sukuseuroihin ja sain heiltä mallisääntöjä, joista ajattelin olevan apua meidän omia sääntöjä laadittaessa.

Kevättalvella 1984 Elsi Tervonen järjesti kotonaan Helsingissä tapaamisen tuntemilleen Tervosille. Sinne hän oli kutsunut myös Esa Tervosen, johon oli tutustunut yhdellä Amerikan matkallaan. Elsi oli nimittäin lennon aikana havahtunut siihen, että koneen kapteeni Esa Tervonen toivotti matkustajat tervetulleiksi lennolle. Rohkeana naisena hän otti koneen kapteeniin yhteyttä ja sitä kautta Esakin innostui asiasta.

Perustavaa kokousta valmistelevan toimikunnan kokous järjestettiin keväällä 1984 Paltamossa, ja Esa oli jo mukana tässä kokoontumisessa. Siellä hyväksyttiin mallisäännöt ja määriteltiin vuosijäsenmaksu sekä ainajäsenmaksu tulevaa perustavaa kokousta varten sekä sovittiin tilin avaamisesta.

Innokkaimmat maksoivat jäsenmaksunsa jo siinä yhteydessä.

Perustava kokous oli sitten 5.8.1984, ja siitä käynnistyi virallinen toiminta. ■

Sukuseuran ensimmäisen kokouksen osanottajat Paltamossa 1984.

Alusta alkaen - Irma Määttä ja sukuseura

Teksti: Kirsti Tervo; kuvat: Timo Tervo ja sukuseuran arkisto

Irma Määttä (o.s. Tervonen) on voinut katsella sukuseuran toimintaa ensiaskeleista tähän päivään asti osallistuessaan hallituksen työskentelyyn 30 vuoden ajan. Hän on ainoa nykyhallituksen jäsen, joka oli jo ensimmäisessä hallituksessa.

Sukukokouksiin Irman ei ole tarvinnut vuosikymmeniin kulkea yksin, sillä Pekka-puoliso on seurannut mukana.

Pekka ja Irma syyskuista iltaa istumassa.

Irma syntyi neljäntenä lapsena melalahtelaiseen Antti ja Katri Tervosen perheeseen ja sai kasvaa yhdeksänlapsisen sisaruspiirin lämmössä seurassa viihtyväksi uurastajaksi. Irman esi-isät olivat Puolangalta Raappananmäkeen tulleita Tervosia, aitoa kainuulaista tervaskantosukua.

Jos on Irma ollut uskollinen seuran jäsen, uskollinen hän on ollut myös työurallaan. Valmistuttuaan farmanomiksi v. 1972 hän meni työhön Paltamon apteekkiin, jossa hän 40 vuoden ajan on auttanut potevia paltamolaisia: alussa punninnut mil-lintarkkoja lääkeannoksia ja sekoittanut Salmelan Laurin reseptin mukaisia ihottumanhoidon pastoja tai myynyt tiskiltä lääkkeitä - nykyään työ on toisentyypistä, lääkkeiden valmistuksen loputtua tilalle tuli mm. tavaroiden purkua ja laskutusta. Näiden vuosien aikana apteekkaritkin ovat vaihtuneet keskimäärin joka kuudes vuosi.

Irma napattiin sukuseuraan siten, että puuhamiehet Eljas (Ensilästä) ja Kalevi (lähtöisin Purniemestä) Tervonen ottivat yhteyttä, ja valmistele-va toimikunta aloitti työnsä.

Sukuseuran ensimmäiseen kokoukseen Paltamon seurakuntatalolle ihmisiä kutsuttiin lehti-ilmoituksella. Siinä vaiheessa seura oli tiukasti paltamolaisten Tervosten kotiseura. Joukko oli

Sukuseuran järjestelytoimikunta 1984, Irma edessä.

innostunutta.

Varsinaisen hallitustyöskentelyn ohella Irma hoiti monta vuotta seuran rahastoa, ja siitä juontui luontevasti toinen tehtävä hankkia seuralle rahaa. Niinpä hänet voi kokousten aikana nähdä arpa- ja myyntipöydän takana kassaa kartuttamassa. Monia mukavia muistoja liittyy näihinkin raha-asioihin, esimerkiksi se huolenpito, jota seuran logon suunnitellut Kauko Tervo aina osoitti. Joka kerta kun hän lähetti rahaa, mukana oli jokin hauska viesti, vaikkapa että muistathan syödä, kun olet niin pieni. Kauko sai vastauksen, että "jos minä tästä vielä pyöristyn, niin joku voi luulla minua potkupalloksi ja potkaista." Kun kokouspaikkoja piti järjestellä ja suunnitella, Irma kuului järjestelytoimikuntaan.

Sukuseura on muuttunut alkuajoista, jolloin se oli tuttu Tervosten piiri. Nyt kun seura on avautunut muillekin, ollaan vähän vieraampien keskellä. Kuitenkin Irman mielestä parasta seurassa on tutustuminen uusiin ihmisiin, ja niinpä esimerkiksi Kerimäellä tavattuja mukavia seuralaisia olisi hienoa tavata vastavierailulla Paltamossa.

Juhlakokouksen lähestyessä Irma mietiskelee menneitä ja tulevia. Olisi hyvä saada enemmän nuoria mukaan seuran toimintaan, mutta sukuseurojen toimintahan kiinnostaa enemmän vanhempia - niin se oli Tervo-Tervosen sukuseuran alkuaikoina ja niin se näyttää olevan nytkin.

Jos haluat tavata Irman, tule ensi kesänä Tervo-Tervosen sukuseuran juhliin Paltamoon. Eipä silti, kyllä Irman voit tavata marjametsästä, rankametsästä tai pilkkeenteosta rantteeltakin. Jos haluaisit tietää, kuka teki parhaat juoksut viime kesänä SM-pesäpallossa, kysy Irmalta - tai Pekalta! ■

Kare Tervonen Oy - autonsisustusta toisessa sukupolvessa

Teksti ja kuvat: Mikko Tervonen, sukuseuran esimies

Karen isä Unto Tervonen muutti aikanaan Kajaanista Helsinkiin ja perusti vuonna 1962 Etelä-Haagaan yrityksen, joka ensimmäiseksi keskittyi taksien penkkien verhoiluun. Osa penkeistä verhoiltiin uudelleen mukavuussyistä, osa penkeistä vaati uuden verhoilun kovan kulutuksen takia.

Unton yritys laajeni nopeaa tahtia, työt monipuolistuivat ja henkilöstöä palkattiin lisää. Yhdessä vaiheessa merkittävän osan työstä muodostivat Toyota Hi-Ace -koulutaksit ja Ylen kuvaus- ja ääniautot sekä Hangon vapaasatamaan toimitettavat pakettiautojen väliseinät. Satoihin takseihin uusittiin myös vuosittain penkit.

Unto laajensi yritystään edelleen niin, että rakensi Juvanmalmin teollisuusalueelle uuden hallin. Näin töitä tehtiin kahdessa eri paikassa kymmenen vuoden ajan. Untolla oli parhaimmillaan 25 työntekijää. Kare oli saanut metallimiehen koulutuksen ja oli muualla töissä, mutta sitten isä pyysi häntä yritykseensä mukaan täysitoimisesti 80-luvun puolivälissä.

Laman loppupyörteissä Unton yritys joutui konkurssiin vuonna 1993 valuuttaluottojen takia, ja Unto menetti käytännöllisesti katsoen kaiken. Kare osti konkurssipesän ja aloitti saman tien oman yrityksen uusissa, vuokratuissa tiloissa muutaman työntekijän voimin. Kaikki Unton yritykseltä kesken jääneet työt saatiin näin tehtyä loppuun.

Kolme vuotta sitten Karen yritys siirtyi nykyisiin laajoihin tiloihin Juvanmalmin teollisuusalueelle. Halliin mahtuu hyvin yhtä aikaa useita autoja isoista busseista lähtien.

Karen yrityksen työ on hyvin pitkälle vietyä erityisosaamista: tehtaalta tulleeseen koriin tehdään Karen yrityksessä koko sisustus uusiksi. Asiak-

kaan erityistarpeet huomioidaan ehdottoman tarkasti. Invataksit, koululaisten kuljetuksiin räätälöidyt taksit, pikkubussit, ryhmien kuljetuksiin suunniteltujen autojen erityissisustukset, matalalattiabussit, kaikki vaativat erityistä huolellisuutta ja EU:n direktiivien ehdotonta noudattamista. EU-direktiivit säätelevätkin koko alan toimintaa samalla tavalla maasta riippumatta.

EU-direktiivit edellyttävät tiukkoja testejä niin penkeille, niiden kiinnityksille, turvavöille, sisätiloille kuin koko korillekin. Korit täytyy törmäystestata, bussit myös kaatotestata niin, että ne pysyvät pystyssä 28 asteen kallistuskulmassa. VTT tekee Karen yritykselle kaikki direktiivien edellyttämät testit.

Autoja pidennetään, madalletaan, kattoja korotetaan, tavaratiloja pudotetaan, kaikkea asiakkaan erityistarpeiden mukaan. Erityisautoja on tehty myös lentokenttäkäyttöön, viestintävirastoon, yksityiskäyttöön ja armeijalle.

Yhden auton sisustaminen vie 4 - 6 viikkoa, ”aiivan liian pitkään”, tuumaa Kare. Työ on kuitenkin alusta loppuun vankkaa ammattitaitoa vaativaa käsityötä, jota voi nopeuttaa vain joillakin valmiilla lasikuitu- ja muoviosilla. Itse käsityön osuutta ei pysty nopeuttamaan. Myös alihankinnalla voidaan jouduttaa jonkin verran työn kokonaisuutta.

Karen yrityksessä on tällä hetkellä kymmenen

Kare ja Tarja Tervonen.

Raimo Hiltunen aloittamassa invataksin muutostöitä.

vierasta työntekijää, joista yksi on erikoistunut ompeluun, toinen istuinten tekemiseen. Kaksi työntekijöistä on todella pitkän linjan miehiä, sillä he aloittivat jo Unton yrityksessä 80-luvulla.

Kare on nähnyt alan täydellisen muutoksen. Alkuaikoina lähes kaikki tehtiin itse paikan päällä. Nyt ala on erittäin kansainvälinen. Penkkejä tulee Italiasta ja Turkista, Englannista ostetaan lattia-mattoja ja kankaita, samoin Saksasta ja Itävallasta. Italiasta Kare ostaa sähköllä toimivat sivuovet, Israelista taas ovien avausmekanismit. Tällä hetkellä Saksasta ja Italiasta saa hyvää nahkaa, Tanskasta tulevat alumiiniset lattiat ja Ruotsista lämpöpatterit, jotka tosin tehdään Puolassa.

Valaistus on nähnyt myös täydellisen muodonmuutoksen: valtavassa ja koko ajan muuttuvassa valikoimassa on nykyisin vain led-lamppuja, jotka

ovat pieniä, tehokkaita ja vähän energiaa kuluttavia.

Kare pitää alaa hyvin vaativana ja hankalana. Kilpailu on kovaa, kapasiteettia Suomessa on paljon ja Virossa sekä Puolassa sijaitsevat yritykset voivat tarjota tuotteitaan matalampien henkilöku-lujen takia edullisemmin. Karen yritys on tällä hetkellä ainoa Mersun alustalle matalalattiabusseja Suomessa tekevä yritys. Siinä Kare näkee yhden tulevaisuuden kannalta tärkeän markkinamahdollisuuden yritykselleen. Belgiassa kahden vuoden välein pidettäviltä alan messuilta Kare saa paljon vinkkejä ja työn vaatimaa verkostoitumista.

Kolme vuotta sitten Karen vaimo Tarja joutui selkärankareuman takia jättämään silloisen työnsä graafisena suunnittelijana mainostoimistossa. Hän siirtyi kokonaan Karen työtoveriksi, ja perustettiin Autotekniikka Mobilta Oy. Tämän yrityksen nimissä Tarjalla on vastuullaan koululaisten kuljetuksiin tarkoitettujen taksien alkolukkojen asentaminen ja kalibroiminen, samoin linja-autoihin asennettavien ajopiirtureiden kalibroinnit, taksien taksamittareiden kalibroinnit sekä sähkötyöt autoihin.

Molemmat toteavat, että yhteistyö on pienistä alkuepäilyistä huolimatta toiminut erittäin hyvin. He ovat osanneet tehdä työnjaon toimivaksi ja molemmille sopivaksi. Tyytyväisyys ja innostus heijastui molempien kasvoilta ja keskusteluista tavatessamme. ■

Vasemmalla: Lasse Ruusinen työstää penkkiä invataksiin.

Alla: Valmis invataksi lukuisten eri muutostöiden jälkeen.

Paltamolainen Pekka Tervonen - sinnikäs SM-mestari

Teksti ja kuvat: Mikko Tervonen, sukuseuran esimies

Pekka Tervonen, paljasjalkainen paltamolainen, on voittanut jo kahtena vuotena peräkkäin SM-tittelin varsin mielenkiintoisessa ja erikoisessa lajissa, pulling-vetoajoissa. Pulling on traktoreiden vetokisa, jossa vedetään lavettia 100 metrin pituisella ja 20 metrin levyisellä radalla.

Pulling-kisoissa on kahdeksan eri sarjaa vetokoneen tehokkuuden ja painon mukaan. Pekka kisaillee pienimpien koneiden luokassa, Farmi 2500 -sarjassa. Mestaruus ratkaistaan kuuden eri kilpailun yhteistuloksen perusteella.

Kilpailuja on kesän aikana Piikkiössä, Haapajärvellä, Alahärmässä, Kalajoella, Tyrnävässä ja Nurmeksessa. Näissä kiertää noin 60 osallistujaa, sarjaa kohden osallistujien määrä vaihtelee. Itserakennettujen koneiden sarjassa on vain kaksi osallistujaa, joten kilpailu tittelistä on heidän kesken kovaa.

Pekan kiinnostus lajiin on herännyt vähitellen. Useana vuonna peräkkäin hän kävi katsomassa kisoja, ja ajatus omasta osallistumisesta kilpailuun vahvistui. Netistä hän löysi myytävänä olevan laitteen, ja vuoden 2011 jouluaattoiltana hän lähti vaimonsa kanssa katsomaan Askolaan tätä Ford 5095 vuoden -69 mallia olevaa traktoria. Kaupat syntyivät, ja Pekan työnantaja, Kainuun Soran Jarmo Heikkinen toi traktorin rekalla Paltamoon. Siitä käynnistyi Pekan oma kilpailu-ura.

Pulling-vetokisassa lavettia pisimmälle vetänyt voittaa. Vetoajalla ei sinänsä ole merkitystä, mutta mahdollisimman nopea liikkeellelähtö ja alkuvauhti ovat silti tärkeitä, koska lavetin vastustus kasvaa ajon edetessä. Suuret ja leveät takarenkaat takaavat tehokkaan pidon, eturenkaat taas ovat hyvin pienet ja pomppivatkin välillä vähän ilmassa, siksi ohjaaminen tapahtuu takarenkaita jarruttamalla.

Kuva vasemmalla: Pekka Tervonen komean pokaalikaapin äärellä nuorimman lapsensa Mikaelin kanssa.

Kuva oikealla: Pekka Tervonen kotipihallaan voitokkaan Pikku-Lärpärkeensä ratissa.

Pekka ajaa koko ajan toiseksi suurimmalla vaihteella, eikä moottorin tehon maksimoimiseksi äänenvaimentajaa ole lainkaan, joten niin Pekan kuin muidenkin koneiden ääni on todella raaka ja kova. ”Savumerkit” ovat myös mahtavia kilpailualueen yläpuolella, kun koneet jylläävät kovassa rasiuksessa maksimikierröksillä.

Tämäkin harrastus toki maksaa, vetokoneen koko ja rakenne vaikuttavat suoraan sen hintaan. Monet virittelevät merkittävän osan koneestaan itse ja sijoittavat siihen paljon rahaa. ”En ole uskaltanut edes kysyä, paljonko uusi takarengas tulisi maksamaan”, naurahtaa Pekka kustannuksista puhuttaessa. Myös matkat, majoitukset ja kuljetukset eri puolilla Suomea oleville kilparadoille tuovat kustannuksia. Pekka on onneksi saanut sponsoreita, joiden tuki on mahdollistanut kilpailuihin osallistumisen. Taksi Kaistola, MRL Pyykönen, Konehuolto Oikarinen Oy, Kainuun Sora Oy ja Pasin Raskasapu ovat itse kukin omalla tavallaan tukeneet Pekan kilpailu-uraa.

Pekka kiittelee niin sponsoreita, huoltomiehiin, kilpakumppaneitaan kuin katsojiaankin. Lajissa on erinomaisen hyvä henki, se on imaissut mukaansa. Yhteistyö toimii kilpailijoiden kesken, huoltomiesten osuus on ratkaiseva ja yleisö on innostunut ja sitoutunut - se kiertää kilpailijoiden kanssa kisoista toiseen.

Tärkeimpänä Pekka pitää kuitenkin oman perheen tukea ja ymmärrystä; se mahdollistaa täysipainoisen osallistumisen ja motivoi jatkamaan. ■

Miten tulin sukuun

Teksti ja kuva: Markku Timonen

Jatkan kirjoitussarjaa, jossa me sukuseuratoimintaan enemmän tai vähemmän osallistuvat ei-Tervot/Tervoset kerromme sukuun tulemisen vaiheista.

Olen kotoisin Pohjois-Karjalan pohjoisimmasta kunnasta Valtimosta. Meitä Timosia on siellä sanonnan mukaan enemmän kuin oikeita ihmisiä. Esimerkiksi oppikoulussa meitä oli samalla luokalla kolme Timosta. Aikaisemmin en ole ollut mukana sukuseuratoiminnassa, vaikka Timosilla on ollut oma sukuseura ainakin 1980-luvulla. Tosin toiminta on tainnut loppua, koska en löytänyt sitä sukuseuraluettelosta.

Tapasin vaimoni nykyisessä asuinkunnassamme Oulussa, jonne olimme molemmat tulleet opiskelemaan. Meidät vihittiin Pelkosenniemen kirkossa vuonna 1971, ja perheemme muodostuu tällä hetkellä kolmesta lapsesta aviopuolisoineen sekä neljästä lapsenlapsesta. Vaimoni Marja-Leena on Tervosia äitinsä kautta. Anoppini isä Juho Tervonen muutti Paltamosta Kemijärvelle 1900-luvun alussa.

Anopistani Edithistä tulee mieleen sukuseuran logo ja sen tervaskanto. Hän saavutti korkean iän, eikä elämä ollut helppoa maatalon emäntänä Pelkosenniemen korkeudella. Kuudesta lapsesta kaksi kuoli ennen kouluikää. Lisäksi hänen miehensä haavoittui sodassa vaikeasti. Hoito komplikaatioineen kesti pitkään, mutta Eino-appi kuntoutui täysin työkyntoiseksi, vaikka hänet Edithin kertoman mukaan oli lähetetty sotasairaalaan kotiin kuolemaan. Edith teki maatilaa töitä leskeydyttyäänkin. Arkitöiden lisäksi hän seurasi tarkasti aikaansa ja keskusteli mielellään ajankohtaisista asioista. Anoppini oli kätevä käsistään. Vaatteiden ompelun lisäksi hän ei pelännyt tarttua ”miestentöihinkään”. Tästä olkoon esimerkkinä vielä 75-vuotiaana pirtin katon maalaus ruokapöydän ollessa maalaustelineenä. Olenkin joskus miettinyt, mitä anopista olisi tullut, jos hänellä oli-

si ollut mahdollisuus opiskella ja tulla esimerkiksi opettajaksi, mikä oli ollut hänen unelmansa.

Itse Tervo-Tervosen sukuseuran toimintaa olen seurannut Oulun vuoden 1988 kokouksesta lähtien. Sen jälkeen olemme osallistuneet yhtä kokousta lukuun ottamatta kaikkiin suvun tapaamisiin. Marja-Leena on toiminut melko aktiivisesti sukuseurassa, ja sitä myöten olen ollut mukana muun muassa hallituksen kokouksissa kuskin ominaisuudessa sekä vuosikokouksissa, joissa myös minulle on joskus liennyt luottamustoimi. Tapaamisten myötä olen tutustunut uusiin ihmisiin, ja uusia tuttavuuksia on syntynyt eri puolilla Suomea asuvien ihmisten kanssa. Edellä kerrotun johdosta olenkin tuntenut olevani ainakin jonkinlainen ottopoika sukuseurassa.

Toivonkin sukuseuralle ja sen aktiivisille toimijoille menestystä ja voimia suvun juurien tutkimisessä ja perinteiden vaalimisessa. ■

Markku-ukki ja Nooa tauolla.

Sukuseura Tervo-Tervonen ry:n uudistetut säännöt

Hyväksytty: seuran hallitus 25.2.2012.

Hyväksytty: sukukokous 29.7.2012

Hyväksytty: Patentti- ja rekisterihallitus 25.7.2013

Sukuseura Tervo-Tervonen ry:n säännöt

1 §

Yhdistyksen nimi on Sukuseura Tervo-Tervonen ry ja sen kotipaikka on Paltamo. Yhdistystä nimitetään näissä säännöissä seuraksi.

2 §

Seuran tarkoituksena on selvittää suvun vaiheita ja historiaa, vaalia suvun perinteitä, kunnioittaa menneiden sukupolvien muistoa ja edistää yhteenkuuluvaisuuden tunnetta suvun jäsenten keskuudessa ja muutoinkin edistää kotiseututyötä.

3 §

Seura pyrkii toteuttamaan tarkoituseriään

- järjestämällä yhteisiä kokouksia, sukupäiviä, retkeilyjä ja muita seuran toimintaan liittyviä tilaisuuksia
- keräämällä ja arkistoimalla sukua koskevaa tietoutta
- selvittämällä ja auttamalla suvun jäseniä selvittämään suvun vaiheita sekä saattamalla tutkimustyön tulokset jäsenten tietoon
- harjoittamalla seuran tarkoituseriä edistävää julkaisutoimintaa sekä
- pitämällä jatkuvasti luetteloa suvun jäsenistä
- toteuttamalla yhteistyötä sukututkimus-, kotiseutu-, kaupunki- ja kyläyhdistysten sekä muiden tarpeellisten paikallisten, alueellisten ja valtakunnallisten yhteistyötahojen kanssa.

Seura ei harjoita elinkeinotoimintaa eikä sen tarkoituksena ole taloudellisen hyödyn tai voiton tuottaminen jäsenilleen.

4 §

Seuran varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä jokainen 18 vuotta täyttänyt henkilö, joka isän tai äidin puolelta on Tervojen tai Tervosten sukuun kuuluva tai joka avioliiton kautta on siihen liittynyt. Kannatusjäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö, joka haluaa tukea seuran tarkoitusta ja toimintaa.

5 §

Seuran varsinaiseksi tai kannatusjäseneksi pyrkivän on ilmoitettava seuran hallitukselle, joka päättää jäseneksi ottamisesta.

Jäsenen, joka haluaa erota seurasta, on ilmoitettava siitä kirjallisesti seuran hallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka suullisesti seuran kokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi.

Seuran hallituksella on valta erottaa jäsen, joka on loukannut seuran kunniaa tai mainetta tai on toiminut seuran tarkoituserien vastaisesti ja varsinainen jäsen, joka on kolmena peräkkäisenä vuotena laiminlyönyt jäsenmaksunsa suorittamisen. Kannatusjäsen katsotaan eronneeksi, jos hän on jättänyt erääntyneen jäsenmaksunsa maksamatta viimeksi kuluneelta kalenterivuodelta.

6 §

Seuran varsinaisen ja kannatusjäsenen tulee suorittaa varsinaisen sukukokouksen vuosittain vahvistama jäsenmaksu. Seuran hallitus voi myöntää vapautuksen jäsenmaksusta korkean iän, sairauden tai muun syyn aiheuttaman maksukyvyyn heikentymisen perusteella.

7 §

Seuran ainaisjäseneksi katsotaan varsinainen jäsen, joka yhdellä kertaa suorittaa jäsenmaksunsa kymmenkertaisena.

8 §

Seuran jäsenen alle 18-vuotiaat lapset voivat liittyä seuraan nuorisojäseninä, jotka ovat vapaat jäsenmaksusta ja joilla ei ole äänioikeutta seuran kokouksissa.

9 §

Hallituksen esityksestä voi sukukokous kutsua seuran kunniajäseneksi henkilön, joka on erityisesti ansioitunut seuran toiminnassa. Kunniajäsen on vapaa jäsenmaksusta.

10 §

Seuran jäsenistä tulee hallituksen pitää jäsenluetteloa.

11 §

Seuran asioita hoitaa hallitus, joka valitaan varsinaisessa sukukokouksessa.

Hallitukseen kuuluu vähintään kuusi ja enintään yhdeksän jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi on kolme vuotta. Jos jäseniä on kuusi, heistä on vuosittain erovuorossa kaksi. Jos jäseniä on enemmän, erovuorossa on kahtena ensimmäisenä vuonna kolme ja kolmantena vuonna loput. Kahden ensimmäisen vuoden aikana erovuoroiset määrätään arvalla. Erovuorossa oleva jäsen voidaan valita uudelleen.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä keskuudestaan tai muista seuran jäsenistä sihteerin, rahastonhoitajan sekä muut mahdolliset toimihenkilöt.

Hallituksen puheenjohtajaa kutsutaan myös sukuseuran esimieheksi ja varapuheenjohtajaa myös sukuseuran varaesimieheksi.

Hallitus kokoontuu sukuseuran esimiehen tai hänen estyneenä ollessa varaesimiehen kutsusta kun he katsovat siihen olevan aihetta tai kun vähintään puolet hallituksen jäsenistä sitä vaatii.

Hallituksen päätösvaltaisuus: jos hallituksen jäsenmäärä on kuusi, paikalla sukuseuran esimies tai varaesimies sekä vähintään kaksi muuta jäsentä; jos hallituksen jäsenmäärä on kuutta suurempi, paikalla sukuseuran esimies tai varaesimies sekä vähintään neljä muuta jäsentä. Päätökset tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

Hallituksen kokouksista on pidettävä pöytäkirjaa.

12 §

Hallitus voi keskuudestaan tai muista seuran jäsenistä asettaa avukseen valiokuntia erityisten tehtävien hoitamista varten.

13 §

Seuran nimen kirjoittavat sukuseuran esimies ja varaesimies yhdessä tahi jompikumpi heistä yhdessä seuran sihteerin tai rahastonhoitajan kanssa taikka sihteeri ja rahastonhoitaja yhdessä.

14 §

Seura voi toimintansa tukemista varten ottaa vastaan testamentattua tai lahjoitettua omaisuutta, perustaa rahastoja sekä asianomaisella luvalla järjestää keräyksiä ja arpajaisia. Seura voi myös omistaa toimintansa kannalta tarpeellisia kiinteistöjä.

15 §

Seuran tilit päätetään kalenterivuosittain. Ne on annettava toiminnantarkastajalle tarkastettavaksi viimeistään seuraavan helmikuun loppuun mennessä.

Toiminnantarkastajan kirjallinen lausunto tilien ja seuran hallinnon tarkastuksesta on annettava hallitukselle viimeistään seuraavan huhtikuun loppuun mennessä.

16 §

Seuran varsinainen sukukokous pidetään hallituksen kutsusta sen määräämässä paikassa ja määräämänä aikana vuosittain huhti - syyskuun kuluessa.

Kokouksesta on ilmoitettava jäsenille vähintään neljä (4) viikkoa ennen joko kirjeellä, lehti-ilmoituksella tai sähköpostitse. Sama koskee ylimääräisiä kokouksia.

Ylimääräinen sukukokous pidetään, kun seuran sukukokous niin päättää tai kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun vähintään yksi kymmenesosa (1/10) yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä hallitukselta erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii.

Hallituksen on viipymättä vaatimuksen saatuaan kutsuttava kokous koolle.

17 §

Varsinaisessa sukukokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. Kokouksen avaa sukuseuran esimies tai varaesimies.
2. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja, sihteeri ja kaksi pöytäkirjantarkastajaa.
3. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä hyväksytään kokouksen työjärjestys.
4. Esitetään hallituksen kertomus edellisen vuoden toiminnasta, samoin tilit ja toiminnantarkastajan kirjallinen lausunto.

5. Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.
6. Päätetään hallituksen esittämän seuraavan kalenterivuoden toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta.
7. Päätetään jäsenmaksun suuruudesta.
8. Valitaan jäsenet hallitukseen erovuoroisten tilalle.
9. Valitaan toiminnantarkastaja ja tälle varahenkilö tarkastamaan alkaneen kalenterivuoden tilejä ja seuran hallintoa.
10. Päätetään seuraavasta kokouksesta.
11. Päätetään muista kokouskutsussa mainituista asioista.

Mikäli sukuseuran jäsen haluaa saada jonkin asian sukukokouksen käsiteltäväksi, on hänen ilmoitettava siitä kirjallisesti hallitukselle niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

18 §

Sukukokouksessa on jokaisella seuran läsnä olevalla varsinaisella, ainais- ja kunniajäsenellä, joka on suorittanut edellisen vuoden jäsenmaksun, yhtäläinen äänioikeus. Kannatus- ja nuorisojäsenellä on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Kokouksen päätökset tehdään yksinkertaisella äänen

enemmistöllä, ellei näissä säännöissä edellytetä määräänemmistöä. Äänen mennessä tasan määrätään tulos arvalla.

19 §

Päätös sääntöjen muuttamisesta tai seuran purkamisesta voidaan tehdä vain, jos siitä on kokouskutsussa ilmoitettu.

Päätös sääntöjen muuttamisesta voidaan tehdä, jos sitä kannattaa kokouksen yksinkertainen enemmistö. Saavutetut jäsenoikeudet kuitenkin säilyvät.

Sukuseuran purkamista koskevan päätöksen tekemiseen vaaditaan vähintään kahden kolmasosan äänen enemmistö kahdessa peräkkäisessä suvun kokouksessa, jotka pidetään vähintään kahden kuukauden väliajoin.

20 §

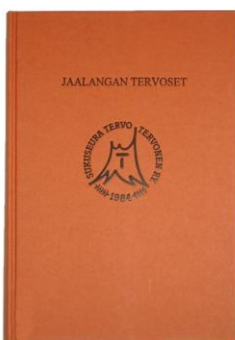
Jos seura purkautuu, viimeisessä sukukokouksessa on päätettävä seuran omaisuuden käyttämisestä seuran tarkoitusperiä edistävällä tavalla. Seuran arkisto on luovutettava Kansallisarkistolle.

21 §

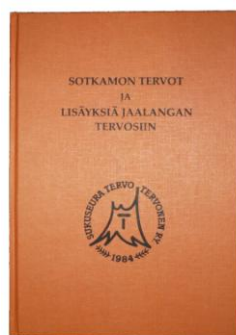
Kaikessa muussa noudatetaan yhdistyslain voimassaolevia säännöksiä. ■

SUKUSEURAN TUOTTEITA MYYNNISSÄ!

Sukukirja
Jaalangan Tervokset
50 €/kpl

Sukukirja
Sotkamon Tervot ja lisäyksiä
Jaalangan Tervosiin
60 €/kpl

Standaari 30 €/kpl

Adressi 10 €/kpl

Lippikset 10 €/kpl

Lisäksi myynnissä on logolla varustettuja T-paitoja 10 €/kpl ja valkoisia kangaskasseja, joissa seuran logo on painettuna molemmille puolille 4,50 €/kpl.

Tilaukset ja tiedustelut: mikko.tervonen@pp7.inet.fi tai p. 040 588 5411

Korpikylän kotihiirestä Naton ilmapuolustusohjelmaan USA:ssa

Teksti ja kuvat: Taru Bappert, o.s. Tervo

Kohtalo kuljettaa, olen todennut usein kun löydän itseni toistuvasti uusista seikkailuista ja haasteista uudessa maassa, jopa uudella mantereella.

Synnyin 44 vuotta sitten Kuhmossa vanhempieni Railin ja Markun sekä veljeni Tapion iloksi. Kasvoin ja kävin kouluni Kainuussa, jossa yhä Sotkamon Tervojen juureni ovat. Veljeni menettänyt syöpään 16-vuotiaana minusta tuli parantumaton kotihiiri. Koti oli ainut paikka, jossa viihdyin. Sitten vanhempani alkoivat varovasti vierottaa minua kotoa mummoni Aino Tervon (os. Härkönen) kannustavalla tuella. Yövyin hänen luonaan mummolassa Sotkamon Tipasojalla itkussa silmin ensin yön, sitten kaksi ja lopulta vierähti viikkokin. Kiitollisena tästä olin aikuisikään astuessani itsenäinen nuori neiti ja valmis maailmalle.

Ylioppilaskirjoitusten jälkeen vuonna 1987 ostinkin junalipun Kajaanista Helsinkiin. Jännitti! Kesätyöt Hartwallin tehtaalla odottivat. Syksyllä palasin isäni ja Tervon setieni, kaikki taitavia rakennusalan ammattilaisia, innoittamana rakennusalan kouluun Kainuuseen. Suuntasin sitten toistamiseen kesätöiden merkeissä Helsinkiin, rakennusalan koulun ja suunnittelutoimistoon tällä kertaa. Tällöin oivalsin, ettei Helsinki olekaan minulle se oikea paikka asua ja elää. Vetäydyin takaisin Kainuuseen, hankin työn ja asunnon. Iltaopintoina ahkeroin rakennusmestarin pätevyiden.

Alan työt olivat 1990-luvun lamavuosina Kainuussa kuitenkin kiven alla, varsinkin vastavalmistuneelle nuorelle naiselle miesvaltaisella alalla. Onnistuin siitä huolimatta löytämään aina töitä - se oli kunnia-asia. Opiskelin lisäksi pientalosuunnittelua Oulun yliopistossa. Vapaa-aikana tanssin ja esiinnyin Kajaanin tanssiseura Casambassa. Se ei kuitenkaan minulle riittänyt, ja haave ulkomaan oleskelusta alkoi pyöriä mielessä yhä useammin. Kävin läpi vaihtoehtoja YK:n tehtävistä lähetystyön vapaaehtoistyöhön ja kaikkea siltä väliltä. Päädyin au pairiksi kaksilapsiseen perheeseen Etelä-Saksan Baijeriin.

Monipuolisen ja muistorikkaan vuoden jälkeen Keski-Euroopassa palasin taas rakkaaseen Kainuuseen, nyt insinööriopintojen pariin. Kohtalo tahtoi kuitenkin toisin. Olin Saksan vuoteni lopulla tu-

tustunut nuoreen, hyväkäytöksiseen saksalaisuupseeriin, Andreas Bappertiin. Hänen vieraillessaan luonani Suomessa ensi kerran oli tulevaisuuden suunta harvinaisen selvä. Se sinetöitiin kesällä 1997 yksimielisesti sanalla ”tahdon” Kuhmon juhannuskoristeisessa puukirkossa. Hääyön vietimme hirsissä, isäni kanssa lamavuosina käsin veistämässämme luhtiaitan ”sviitissä”. Häähumun jälkeen suuntasimme muuttokuorminemme kohti Itämeren lauttaa, Travemuündeä, ja Saksan auto-
baanojen vauhdittamana matkustimme edelleen Baijeriin, jonne asetuimme asumaan. Pysyvän kodin, suomalaisine saunoineen, puu-uuneineen ja

Taru ja Andreas Bappert.

Taru Bappert ja hänen vanhempansa Markku ja Raili Tervo Baijerissa Frauen Chiemseen joulumarkkinoilla.

puutarhakotineen laitoimme hieman myöhemmin Alppien tuntumaan, Münchenin eteläpuolelle.

Mieheni työ ensin Saksan ilmavoimissa ja myöhemmin puolustusalan yksityissektorilla sanelee meille, minne mennään. Minä, vaatimattomana Kainuun kasvattina, sopeudun aina tilanteeseen. Rakennus- ja suunnittelutöistä Saksassa siirryin tarmokkaasti uudelleenoulutuksen kautta matkailualalle, josta valmistuin vuonna 2001. Matkailuala puolestaan romahti täysin myöhemmin samana vuonna ikävätkuuluisan New Yorkin terrorihyökkäyksen seurauksena. Moni alan työntekijä, myös minä, menetti työpaikkansa. Nautin yhtäkkiä saamastani vapaa-ajasta Alppien vuorivaelluksilla, kunnes minua pyydettiin töihin suomalais-skandinaaviseen matkatoimistoon Müncheniin. Samoihin aikoihin sai mieheni vuoden komennuksen USA:n eteläiseen osavaltioon, Huntsvillen kaupunkiin. Minä jäin asumaan ja saunomaan Saksan kotia, ja hän suuntasi vielä suurempaan maailmaan. Pian totesimme, ettei kaukosuhde toimi meillä. Hänen oli tarkoitus palata Saksaan, mutta toisin kävi - minuakin pyydettiin töihin USA:han, samaan kolmikansalliseen Naton ilmapuolustusohjelmaan. Näin kohtalo johdatti meidät molemmat ison rapakon taa.

Vastapainoksi Amerikan arkipäivälle käynnistimme Suomessa vanhempieni kanssa savusauna-

Matkalla Saksasta Suomeen.

projektin äidin (o.s. Lipponen) perintötilalla Sotkamossa. USA:sta käsin kävimme talvisavotassa kaatamassa puut, veistämässä hirsii ja koolaamassa kattoa savuiseen saunaan, kunnes pääsimme heittämään ensilöylyt jouluna 2004.

Vuonna 2004 palasimme myös USA:sta takaisin Saksaan, jossa olimme töissä seuraavat kolme vuotta. Sitten minä olin työn tiimoilta muuton

edessä Hollantiin, Haagin kaupunkiin. Kohtalo kuitenkin käänsi muuttokuorman Hollannin sijasta toistamiseen USA:han. Jatkoimme vanhaa tuttua työtämme Alabaman Huntsvillessä, joka tunnetaan alansa merkittävänä avaruus- ja ilmapuolustusteknologian mekkana. Sillä tiellä olemme yhä - kuudetta vuotta.

Olemme päässeet matkustelemaan työn puitteissa ja yksityisesti paljon; on seilattu Karibiolla, vaellettu Grand Canyonilla ja ihailtu Niagaran putouksia Kanadassa, kuin myös käyty Washingtonit, New Yorkit ja Kaliforniat Hollywoodeineen. Siellä ratsastamme karjapaimenina ja nautimme Harley Davidson -moottoripyöräajeluista Amerikan malliin. Mieheni toimiessa pienlentokoneen kapteenina pääsemme jopa ihan omille lentomatoille. Elämä on ollut monipuolisen antoisaa. Vaikka lapsia ei Luoja ole meille suonut, on perheemme kasvanut viidellä ihanalla kissalla.

Odotamme kuitenkin jo innolla seuraavaa muutosta elämässämme. Palaammeko lähivuosina Saksaan vai kuljettaako kohtalo meidät taas uuteen maahan, uusiin tehtäviin ja seikkailuihin uusine haasteineen - sitä ei Taru vielä kerro. Mutta sen kertoo, että juurille kauniiseen Kainuuseen palaamme yhä uudelleen. Uusi saunaprojektikin on taas käynnissä, tällä kertaa Sotkamon sinisen Sapsojärven rannalla. Sveitsiläis-suomalainen hirsirakennustaidon taitaja pystyttää parhailaan meille omaa pientä rantasaunaa. Rakennusmestarina piirustuslauta on kai pian taas otettava esille seuraavaa rakennusprojektia silmällä pitäen. ■

Uutisia Uuralta

Kaikuja Kajaanista
lehden 24.8.1909
julkaistussa numero-
rossa.

Uuralta

17/9.

Uuran maamiesseuran kokous pidettiin Jaakkolan talossa 15 päivänä elokuuta seuraavista asioista:

Valittiin puheenjohtajaksi ja kirjuriksi ent. esimies Geli Terwonnen.

Wiltkaan keskustelun perästä päätettiin perustaa kylään lääketäppi eläimiä varten. Maanviljelysseuralta pyydetään siihen varoja 50 mk. Jos ei feltä varoja saada, niin jätettiin varain hankkiminen johtolunnan huoleksi.

Mainittu lääketäppi päätettiin sijoittaa Jaakkolaan, ja hoitajaksi valittiin esimies Geli Terwonnen.

Opintomatkalle, josta maanviljelysseura toimeen panee ensi luun puolivälissä, annettiin puoltolaufe maanviljelijä Kale Pyyttöselle, Harju.
Woutta.

Lähde: Historiallinen sanomalehtiar-
kisto

Aaro Tervonen kertoo Parikkalan Tervosista

Teksti ja kuvat: Heikki Tervonen

Parikkalan keskustassa eläkepäivää viettävä yli 91-vuotias Aaro Tervonen kertoo Simpeleen, Saaren ja Parikkalan seudun Tervosista, joiden juuret ulottuvat Kurkijoen Elisenvaaraan. Kurkijoki oli Laatokan rantapitäjä ja Elisenvaara merkittävä rautatien solmukohta, jota venäläiset jatkosodan aikana ankarasti pommittivat. Näimme kotiimme Lamminsalolle savun ja tulenlieskat metsän takaa ja kuulumme pommikoneitten jyräävän päämme päällä, kun ne kaarsivat pommittamaan uudelleen.

Elisenvaarasta on lähtöisin se Tervosten suvun rypäs, joka on asunut Simpeleellä, Parikkalassa ja Saarella ja joka nyttemmin on hajaantunut eri puolille Suomea. Sittemmin Simpele on yhdistetty Rautjärveen ja Saari takaisin Parikkalaan.

Kaikki alkoi vuodesta 1850 tai vuodesta 1852, kun Matts (Matti) Andersinpoika Tervonen muutti kotivävyksi silloisen Parikkalan, myöhemmän Simpeleen, nykyisen Rautjärven Kivijärvenkylään nro 3 Revonrannan tilalle. Hänen puolisonsa oli talon tytär Anna Eliaantytär Repo. Matti oli syntynyt vuonna 1821 ja mennyt avioliittoon 30-vuotiaana. Hän kuoli vain 57-vuotiaana. Vaimo Anna oli lähes 10 vuotta miestänsä vanhempi. Hänkin kuoli varsin varhain, 58-vuotiaana. Aaro Tervonen kertoo, että suvussa kulkeneen tiedon mukaan Matti oli kähäräpää. Sittemmin Parikkalan alueen Tervosten kantatila Revonrannan tila joutui pakko-uhutokauppaan ja siirtyi pois Tervosen suvulta.

Kaikki alkoi Kurkijoelta

Parikkalan seudun Tervosten sukujuuret johtavat siis Kurkijoen Elisenvaaraan. Voisimme puhua Kurkijoki-Parikkalan tai Elisenvaara-Parikkalan Tervosten sukuryppäästä. Heidän leviämisaalueensa ulottui Laatokan rantapitäjästä sisämaahan päin, aina lähelle vanhoja Ruotsin ja Novgorodin/Venäjän rajoja 1300-luvun Pähkinäsaaren, 1500-luvun Täyssinän ja 1700-luvun Uudenkaupungin rajoja, joiden läheisyyteen oli jäänyt saloja ja korpia. Myöhemmät rajat pystyttiin tunkemaan länemmäksi. Rautjärvellä talvisodan jälkeisen Moskovan rauhan raja saatiin vielä muutama kilometri länemmäksi kuin jatkosodan jälkeinen Pariisin rauhan raja. Parikkala, Saari ja Simpele joutuivat

luovuttamaan alueitaan Neuvostoliitolle, mutta pitäjien pääosa jäi onneksi Suomen puolelle.

Voisimme kutsua tätä Kurkijoen-Parikkalan Tervosten rypästä eteläkarjalaisten tai pikemmin keskikarjalaisten sukuryppääksi. Tosin Keski-Karjalassa Kesälahdella asuu myös Tervosia, mutta Kesälahden ja Kiteen Tervoset lienevät asuneet varsin kauan nykyisillä asuinsijoillaan. Heidän ja Kurkijoen-Parikkalan Tervosten välillä on tuskin ollut yhteyksiä. Savon puolella on Kerimäen Tervosten rypäs, joka on muuttanut evakkona rajan takaa Ruskealasta, Sortavalan länsipuolelta. Siinäpä Kaakkois-Suomen kolme erillistä sukuryppästä taitavatkin olla.

Kirkonkirjoista käy ilmi, että varhaisin tunnettu Elisenvaaran Tervonen oli Juho Tervonen, jonka syntymä- tai kuolinvuotta emme tiedä. Hän oli naimisissa Maria Hinkkasen kanssa. Heille syntyi kolme lasta Simo, Juho ja Antti. Simo kuoli vuonna 1792. Hän meni naimisiin Kaarina Lankisen kanssa, joka oli syntynyt 1748 Kurkijoella. Hän oli koko Kurkijoki-Parikkalan Tervosten ryppään varhaisimmin syntynyt henkilö, jonka syntymäajan tiedämme. Simolla ja Kaarinalla oli kuusi lasta: Maria, Juho, Antti, Urpo, Anna ja Simo. Juho ja Maria Tervosen toinen poika oli nimeltään Juho. Hän oli naimisissa Helena Inkisen kanssa, ja heillä oli kolme lasta: Juho, Petteri ja Antti. Juhon ja Marian kolmas lapsi oli Antti, joka meni naimisiin Eeva Litmasen kanssa. On kiintoisaa, että hän kuoli Parikkalassa vuonna 1822. Heidän seitsemästä lapsestaan nuorin oli Matti, joka syntyi vuonna 1821 Elisenvaarassa ja kuoli vuonna 1878 Parikkalassa.

Juuri tämä Matti Antinpoika muutti silloisen Parikkalan Kivijärven kylään Revonrannan taloon kotivävyksi Anna Revon luokse. Kiintoisaa on myös, että kahdessa sukuselvityksessä heille on merkitty eri vihkimispäivä. Toisen mukaan heidät vihittiin 8.12.1852, toisen mukaan heidät vihittiin 8.12.1850. Näin ollen emme valitettavasti tiedä, milloin tarkalleen Parikkalan Tervosten elo ja olo uusilla asuinsijoilla alkoi. Kiintoisaa on myös, että jo Matin isällä on ollut yhteyksiä Parikkalaan, koska hän kuoli siellä. Matti oli nuorin isosta lapsilaumasta.

Emme enää pitäneet yhteyttä Elisenvaaran Tervosiin, emme edes me, jotka asuimme Lamminsalolla varsin lähellä Elisenvaaraa. Emme myöskään tiedä, asuiko Tervosten jälkeläisiä Elisenvaaraassa vielä sotien aikana ja jos asui, mihin he muuttivat evakkoina.

Matin ja Annan lapset

Annalle ja kotivävy-Matille syntyi seitsemän lasta. Näistä kaksi tyttöä Eeva ja Maria menivät naimisiin Karjalaisen veljesten, Antin ja Heikin kanssa. He asuivat lähellä toisiaan Simpeleen Innasennurkan kylässä.

Pojista Elias Tervonen, joka oli syntynyt vuonna 1854, meni naimisiin vuonna 1875 Anna Sorvalin kanssa. Elias kuoli 62-vuotiaana mutta Anna eli kauemmin. Heillä oli kaksi lasta, Matti ja Antti. Matti muutti vaimonsa Emma Tiaisen kanssa vuonna 1836 Terijoelle.

Lapsia syntyi kuusi, joista vanhin Eino Johannes meni naimisiin Anna Halosen kanssa. Heille syntyivät lapset Kauko ja Irja. Kauko meni naimisiin Terttu Innasen kanssa, ja heille syntyivät lapset Leena ja Matti. Irja solmi avioliiton Jouko Ritarin kanssa Lauttasaaresta. He muuttivat vuonna 1958 Huopalahteen.

Antti Eliaanpoika Tervonen, syntynyt 1881, meni naimisiin Aada Tossavaisen kanssa. He muuttivat vuonna 1936 Jaakkimaan. Heille syntyi viisi lasta: Viljo, Veijo, Veikko, Vuokko ja Vappu, jota kutsutaan toisen nimen mukaan Auneksi. Vuokko Melin väitteli kasvatustieteen tohtoriksi. Heistä Veikko kaatui sodassa 3.7.1941.

Rintamaalta erämaakylään

Aaro Tervosen isoisä ja myös minun isoisäni Antti Matinpoika Tervonen oli syntynyt vuonna 1860 ja vihitty avioliittoon 22-vuotiaana Inko Terävän kanssa. Hän kuoli vuonna 1913. Inko oli syntynyt vuonna 1864 ja eli vuoteen 1929.

Koko suvun historiassa tapahtui merkittävä käänne, kun Antti ja Inko siirtyivät Kivijärven rintamailta vuonna 1899 pitäjän syrjäisimpään kolkkaan Simpelejärven toiselle puolelle lähes tietömiin taipaleitten taakse. Nykyisin kylää nimitetään Peruspohjaksi. Nämä maat olivat rintamaiden Joukion - aivan aluksi Parikkalan pitäjää nimitettiin Joukioksi, kunnes rakennettiin kirkko Parikan

tilan maalle - ja muiden kylien takamaita. Aluksi Tervosten oli tarkoitus muuttaa Revonmäen tilalle Simpelejärven rannalle, mutta viime tingassa muutettiin nykyiselle tilalle Joukio 4:ään.

Kolme lasta oli ehtinyt syntyä Kivijärvellä: Anna, Emma ja Johannes. Tosin esikoinen Anna kuoli parin vuoden ikäisenä. Joukio 4:ssä syntyivät Matti, Hilda, Aaro Tervosen isä Antti, Iida, Hilma, Hanna, isäni Eemil ja Väinö. Näistä Matti, Hilma ja Hanna kuolivat lapsina.

Kylän suurin tila

Tervosen päätila eli Vanha paikka, niin kuin me sitä nimitimme, oli iso tila. Siihen kuului ainakin 70 hehtaaria. Se oli kylän suurin maatila. Sen uusi päärakennus rakennettiin tien varteen. Se oli pitkä talo, jossa oli kaksi sisäänkäyntiä. Epäilemättä se oli kylän komein rakennus. Tervosen tilasta erotettiin kansakoulun tontti. Sitä ennen kiertokoulua pidettiin Tervosessa. Aaro muistaa, kuinka Inkumummo vei hänetkin kuuntelemaan koulun aamuhartautta.

Päätilan isännäksi ei jostain syystä tullut isä-Antin jälkeen vanhin poika Johannes, vaan toiseksi vanhin poika Antti. Tämä otti vaimokseen Enni Siitosen. Antti Tervonen hoiti tilaansa, mutta toimi myös kauan lautamiehenä ja sai herastuomarin arvon. Antille ja Ennille syntyivät lapset Aaro, Aarne, Aune ja Antti. Aarne siirtyi vaimonsa Irmannin kanssa Parikkalaan, jossa hän toimi sähköasentajana. Antti muutti Liisa-vaimonsa kanssa Simpeleelle, jossa Antti toimi ambulanssinkuljettajana. Aune meni naimisiin Parikkalan Melkonien salolta kotoisin olleen Aarre Holin kanssa. Myöhemmin he ovat muuttaneet Parikkalan keskustaan, entiseen Kangaskylään. Aarre toimi Aarren tavoin sähköasentajana. Aaron tavoin hän on sotainvalidi.

Tervosen tilasta erotettiin Korpelan tila Väinön ja tämän vaimon Siirin perheelle. Vanhimmalle veljelle Johannekselle ja hänen Maria Lovisalleen ostettiin Riihimäen tila. Kaikki nämä kolme tilaa ovat samassa Peruspohjan kylässä. Se kuuluu Parikkalaan, mutta muutamia taloja on Simpeleen, nykyisen Rautjärven puolella. Isäni Eemil ja äitini Selma ostivat Parikkalan pitäjän toiselta, itäiseltä reunalta Lamminsalon kylän Viinasen ryhmästä tilan, Taimitarhan. Se sijaitsee lähellä Kurkijoen pitäjänrajaa ja Elisenvaaraa.

Peruspohjan "Vanhan paikan" Tervosten perhe: edessä vasemmalta isä-Antti ja vaimo Enni ja vanhin poika Aaro, takana vasemmalta muut lapset Antti, Aune ja Aarne. Taustalla Tervosten talo.

Isoäitimme Inko, omaa sukua Terävä, Tervosten talon rapuilla.

Aaron isä ja äiti Antti ja Enni Tervonen.

Aaron veli Aarne ja tämän vaimo Irma sekä lapset Tarja ja Markku.

Kun valtakunnan lopullinen raja vedettiin jatkosodan jälkeen Pariisin rauhassa, Lamminsalo joutui luovutetulle alueelle. Jatkosodan jälkeen perheeni muutti takaisin äidin ja isän kotikylään Peruspohjaan ja osti sieltä, tosin Simpeleen puolelta pitäjän rajaa, rappiolle jääneen Lauhanmäen tilan kodikseen. Näin Peruspohjan kylässä oli useita Tervosia. Korpelan Väinö tosin kuoli vuonna 1937, ja Siiri avioitui Soinisen kanssa. Näin per-

heessä oli Erkki ja Eero Tervosen lisäksi myös kolmas poika Unto Soininen. Väinö ja Siiri ehtivät olla naimisissa vain alle viisi vuotta.

Isäni Eemilin ja Antti-sedän sisarista Emma ja Hilda menivät naimisiin Turkulaisen veljesten, Heikin ja Juhanan, kanssa ja muuttivat Tarnalan kylään, joka seurakuntajaossa siirtyi Parikkalasta Saarelle. Vuonna 2005 asti Saari liitettiin jälleen Parikkalaan, niin myös Tarnala.

Sittemmin Johanneksen, Antin, Eemilin ja Väinön sekä sisarten Emman ja Hildan lapset, lastenlapset ja lastenlastenlapset ovat hajaantuneet lähiseuduille ja eri puolille Suomea. Johanneksen pojan Eeliksen poika Pauli teki elämäntyönsä Ruotissa, mutta palasi eläkkeelle päästyään Anitansa kanssa Suomeen.

Aaron sotakokemukset

Nyt yli 91-vuotias Aaro Tervonen joutui sotaan vuonna 1941. Alokasaika jäi lyhyeksi, kun heidän porukkinsa vietiin junalla Kannakselle Valkjärven asemalle. Sieltä he kävelivät 25 - 30 kilometriä kovassa pakkasessa reput selässä. Valkjärven Salokylän kansakoulu oli jäänyt polttamatta. Nälkäiset pojat marssivat sinne. Siellä oli keitetty rokkaa. Muuta ruokaa ei ollut. Rokka kelpasi kuitenkin kaikille.

Aterian jälkeen pantiin reput taas selkään. Kun oli marssittu muutama kilometri, tultiin kylän reunalla olleelle talolle, joka sekin oli jäänyt polttamatta. Miehet majoitettiin kylmään tupaan. Toisille pystytettiin teltoja metsän reunaan. Siinä paikassa oltiin joku viikko. Nälkä oli vakituinen vieras. Vaikka heille tuotiin ruokaa, sitä oli liian vähän nuorille miehille. Sieltä oli hyvin mäkinen tie rintamalle päin. Häkäpönttöautot kulkivat hyvin hitaasti mäessä. Niissä oli kuormana näkkileipäpakketteja. Miehet puhkoivat suksien sauvoilla pakeetit, jotka vierivät tielle. Näkkileipä oli niin hyvää jälkiruokaa! Mikään rusinasoppa ei ollut niin makeaa kuin se!

Aaro haavoittui ennen Äyräpäätä

Kevättalvella nuoret miehet joutuivat jo linjaan. He kulkivat Kivennavan kirkon ohitse. He vetäytyivät ylivoimaisen vihollisen edessä monta kertaa taistellen ja perääntyivät Äyräpäähän ja Vuosalmelle asti, jonne rintama pysähtyi aselepoon saakka. Aaro haavoittui jo ennen Äyräpäätä ”eikä näin joutunut uimaan Vuokseen”, joka virtaa laajana jokena Äyräpään ja Vuosalmen välissä. Saman ryhmän kaverit kertoivat myöhemmin, että siinä paikassa rannalla oli hirsinen heinälato. He ottivat siitä puolenkymmentä hirttä, sitoivat ne yhteen lautaksi ja meloivat laudanpätkällä Vuoksen yli.

Aaro oli joutunut ”pökerryksiin” jo ennen sitä. Taju sammui, ja hän heräsi vasta rautatievaunussa.

Sotamies Aaro (vasemmalla) hyvän sotakaverinsa kanssa.

Se kuljetti miehiä, jotka olivat haavoittuneet kuka mistäkin paikasta. Juna vei halki Suomen Harjavallan sairaalaan. Aaro joutui olemaan siellä niin kauan, että kun hän oli toipunut voidakseen palata rintamalle, radiosta kuuluikin, että ampuminen lopetettiin.

Aaro ei kuitenkaan päässyt rauhan tultua suoraan kotiin, vaan hänet kuljetettiin Rautjärven kirkolle, johon oli koottu hänen sotaporukkinsa rippeet. He asuivat talossa, jonka perunat he kaivoivat. Muutaman viikon jälkeen heille ilmoitettiin, että heidät marssitettaisiin Särkilahteen Saimaan rannalle. Aaro lähti erään Roihan pojan kanssa, joka oli kotoisin Peruspohjan reunalla sijaitsevalta Rasinkolkalta, etukäteen ”puntikselle”. He menivät koteihinsa ja olivat siellä yötä. Seuraavana päivänä he lähtivät Sarajärven kylän kautta Särkilahden tielle. Aikataulu osui niin hyvin oikeaan, että he olivat odotelleet vain pienen hetken tien reunassa, kun heidän porukkinsa marssi heidän kohdalleen.

Vihdoin kotiin!

Särkilahdessa oli tehty linnoitustöitä. Niiden jäljiltä oli parakkeja, joissa miehet majoittuivat jonkin aikaa. Pidettiin paraatikatselmus soittokuntineen. Kunniamerkkejä jaettiin. Sitten tuli määräys, että pidetään sulkeisharjoituksia. Vanhemmille miehille se oli liikaa. He tekivät topin. He päättivät, että he eivät enää turhia käännöksiä tee. Sitten nuoremmat otettiin erikseen. Vanhemmat menivät pienen niityn latoon, jossa he tupakoivat ja ”haastoivat tuhmiä”. Ei heitä siitä tottelemattomuudesta enää linnaan viety.

Jonkin ajan kulutta sotilaat pantiin proomuun ja

viettiin Saimaata pitkin Sulkavan kirkolle. Aaron komppania joutui seurakuntatalolle. Hän majoittui saunaan. Vanhemmat sulkavalaiset miehet, jotka olivat olleet jo talvisodassa, saivat mennä kotiinsa. Muut vietiin Savonlinnaan Puistokadun kansakouluun. Sotilaspiirin esikunnassa jaettiin sotilaspasseja. Aaron mukaan niin suurta tungosta ei ole ollut missään muualla kuin esikunnan käytävällä, kun miehet odottivat sotilaspassejaan. Siinä ei olisi mahtunut edes kaatumaan. Silloin tällöin väepeli ilmestyi ovelle ja huusi nimen. Joku onnekas sai passin.

Pappi sai sikarinsa

Aarokin sai sotilaspassin ajallaan ja lähti junalla Parikkalaan. Siellä hän käveli useita kilometrejä Oravanniemen Kaunisniemeen, jossa talon vaalea tyttö lähti soutamaan hänet ja Kangasrannan Väinön Simpelejärven yli Melkoniemen Äijön rantaan. Äijössä on Parikkalan kuuluisin luola. Väinö asui lähellä Äijöä, mutta Aaron oli käveltävä useita kilometrejä ennen kuin hän oli kotona. Kotiintulon tunnelmaa eivät sanat riitä kertomaan.

Kotiuduttuaan rantamalta Aaro jatkoi töitä maatilalla. Hän meni naimisiin Simpeleen Innasennurkasta kotoisin olleen Kerttu Hämäläisen kanssa. Vihkiminen toimitettiin morsiamen kotona. Vihkijänä oli Simpeleen kirkkoherra Alje Laaksonen. Kun Aaro tiesi, että pappi oli tupakkamies, hän antoi tälle kamarissa sikarilaatikon. Pappi ei voinut tietenkään polttaa siellä, mutta hän sanoi: ”Poltan kotona ja muistan teitä.”

Vaimo kuoli hautajaismatkalla

Kertulle ja Aarolle syntyi neljä lasta: Anja, Hannu, joka on kuollut, Jukka ja Matti. Tervosen tila on yhä Aaron omistuksessa. Hänen pojistaan Matti viljelee sitä vuokramiehenä. Kerttu kuoli yllättäen viikkoa ennen 65-vuotispäiväänsä ollessaan autolla Aaron kanssa menossa Aaron Aarne-veljen hautajaisiin. Yleensä Perus-

Sisko Aune Holi onnittelee 90-vuotiasta Aaroisoveljeään. Takana Aunen tytär Pirjo.

pohjasta kuljettiin Parikkalaan Melkoniemen ja Särkisalmen kautta, mutta Aaro ja Kerttu ajoivat Simpeleen kautta, koska he aikoivat ottaa Simpeleeltä kukkavihkon hautajaisiin. Kuitenkin kukkavihko jäi saamatta, sillä ennen Simpelettä Kerttu nukkui pois. Aaro kiidatti hänet Parikkalan sairaalaan, jossa lääkäri voi vain todeta hänet kuolleeksi. Sairaalaan Aaro jatkoi veljensä hautajaisiin siunauskappeliin.

Kun puoliso oli kuollut ja lapset lähteneet maailmalle, Aaro myi kohta sen jälkeen karjan. Hän muutti parikymmentä vuotta sitten Parikkalan keskusta-

Viimeiset lehmät lähtevät Tervosesta.

jossa hän on viihtynyt kohtalaisen hyvin. Ruoka tuodaan kotiin, mutta juomat on hankittava itse. Ne Aaro hakee rollaattorilla tai potkukelkalla mäen alla olevasta kaupasta.

Aaron oli vaikea luopua ajokortista, mutta hän sai Invalidiliitolta kortin, jolla hän saa ajaa taksilla ilmaiseksi 18 matkaa kuukaudessa lähiseudulla.

Arkeen tuovat vaihtelua ulkomaanmatkat. Aaro on aivoinvalidi. Hän on saanut olla mukana aivoinvalidijärjestön järjestämällä matkoilla, joita se on tehnyt lahjoituksena saamallaan varoilla. Aaro on ollut mm. Moskovan, Egyptin Hurgadan, Espanjan, Kyproksen ja Viron matkoilla. Muut ovat virkistysmatkoja, mutta Viron matkat kuntoutusmatkoja.

Kun Sukuseura Tervo-Tervosen vuosikokous pidettiin Parikkalan Lomahovissa v. 1995, Aaro oli mukana ja liittyi seuran jäseneksi. Nyt hän voi Tervaksien välityksellä seurata, mitä Suomen Tervosille kuuluu. ■

Suvun nuorin, Matias, ja vanhin, Aaro, kohtaavat.

Mitkä ovat Tervo-Tervosen-suvun juuret ?

Alustus Tervo-Tervosen sukuseuran vuosikokouksessa Kerimäellä

Teksti: Mauri Tervonen, teologian tohtori; kuvat: Timo Tervo

Meillä Tervo-Tervosilla on omat juuremme, joita on ymmärtääkseni vasta hyvin vähän tutkittu. Huomasin, että sukuseurasivulta löytyy Lars Tervosen ja Juho Tervosen sukutaulut. Niissä mennään kauas 1500 - 1600-luvuille. Kahta valmistuttua sukukirjaa en ole lukenut. Pohtiessani Tervo-Tervosen suvun juuria huomioni kiintyi siihen, että Juho Tervosen varsinaisen nimi on ollut Jöns Terfoin. Itse olen löytänyt Karjalan tietokantahaun kautta Viipurin tuomio- ja msrk:n sivuilta vuodelta 1724 nimen Henricus Terfoin. Palaan tähän Karjalan tietokantaan myöhemmin.

Voimme siis esittää itsellemme nyt kysymyksen, olemmeko juuriltamme ihan suomalaisia vai ovatko esi-isämme tulleet Ruotsista, jolloin olisimme ruotsalaisia vai - ja tämä on kolmas mahdollisuus - olemmeko juuriltamme venäläisiä. Kun sukuseuran kokous tuodaan tänne itärajan tuntumaan ja sellaiseen pitäjään, johon esim. Tervoset ovat tulleet luovutetusta Karjalasta, asettuu tämä kysymys relevantiksi, koska joudumme joka tapauksessa kysymään, mistä Tervoset ovat tulleet tai joutuneet Karjalaan. Vielä on myös todettava, että olemme pitäjässä, jossa on aikanaan kulkenut Venäjän ja Ruotsi-Suomen raja. Ja eräs pieni yksityiskohta. Kun raja 1990-luvulla jälleen avautui luovutettuun Karjalaan, löytyi oppaaksi venäläinen Valentin Tervonen Sortavalasta. Olen itsekin tämän hienon herrasmiehen tavannut. Asian teki henkilökohtaisesti mielenkiintoiseksi se, että omassa lähisuvussani on isäni ukin nimi ollut juuri Valentin, joka on kuollut epämääräisissä olosuhteissa Laatokan aaltoihin vuonna 1917. Muistaakseni venäläinen Valentin kertoi, että hänen isänsä olisi tullut Sortavalaan Petroskoista. Voi olla mahdollista, että sukujuuret ovatkin Kainuussa, josta muutamat kommunistit aikanaan vuosisadan alkupuolella muuttivat ihannevaltio- Neuvostoliittoon.

En tunne siis Terfoin-sukunimen alkuperää, mutta ehkä joukossamme on joku, joka sen tuntee. Vastaus saattaa myös löytyä olemassa olevista sukukirjoista. Itse kallistun sille kannalle ilman

mitään varsinaista perustelua, että saattaa olla todennäköisempää, että Terfoin-sukunimi on ruotsalaisperäinen ja oletettavasti liittyy Ruotsi-Suomeen asutushistoriaan. Haluttiin asuttaa Kainuun korpimaita, ja uskalias ja rohkea henkilö, jota emme ehkä vielä tiedä, muutti jonnekin Kainuun korpeen. Hänen nimensä oli Terfoin. Etunimivaihtoehtoja voi olla Lars, Jöns, Matthias tai esim. Olof. Eräästä sukunimiä kuvaavasta luettelosta löysin tiedon, että sukunimemme on ns. työperäinen sukunimi. Eli terva, tervata, tervainen. Tervan poltto on siis lähellä sydäntämme.

Karjalan Tervoset?

Kun siis olemme sukukokouksessa täällä itärajalla, voimme myös pohdiskella, miten Tervoset ovat karjalaistuneet. Oletan, että perusselitys löytyy yksinkertaisesti Pietari-nimisestä kaupungista. Kun tein väitöskirjaani Heikki Kukkosesta, joka vaihtoi sukunimensä Henrik Renqvistiksi (myöhemmin jälleen uusi suomalaisperäinen sukunimi: Reenpää/Otava), tajusin, että oikeastaan Kainuu ja koko Itä-Suomi oli vuosisatojen ajan Pietarin alueen tärkeä kauppakumppani. Kainuusta kulkivat elintarvikkeet ja luonnontuotteet Itä-Suomen kautta Pietariin.

Kun Terfoin-suvun perhepiirissä ei ollut kaikille elantoa, osa lähti aina ”liikenteeseen” tavalla tai toisella. Yksi tunnettu suunta liikkua oli suunta kohti Pietaria. Silloin kuljettiin Karjalan kautta. Olikohan niin, että tieto Karjalan viljavuudesta ja suotuisista luonnonolosuhteista vaikutti siihen, että vuosisatojen aikana Kainuun Terfoin-suku on vähän kerrassaan laajentanut reviiriään Karjalaan. Kaikki tämä edellä sanottu on oletusta, ja vasta tarkempi sukuhaarojen tutkinta ja muu löydettävissä oleva materiaali voisi vahvistaa tätä hypoteesia. - Oletetaan siis, että olemme juuriltamme perisuomalaisia, mutta mahdollista on kyllä se, että

suonissamme virtaa vähän enemmän ruotsalaista kuin venäläistä verta.

Muutama huomio luovutetun Karjalan Tervosista

En ole käynyt Mikkelissä, jossa säilytetään luovutetun alueen kirkonkirjoja vaan olen käyttänyt luovutetun alueen Karjalan tietokantahakua (aikaväli n. 1700-luvun alusta 1930-luvulle). Kun jo vuosia sitten tutustuin tähän tietokantaan, kiinnitin huomiota tuohon sukunimeen Terfoin, mutta jostakin syystä uudemmissa versioissa on vain Tervonen. En ole omassa haussani käyttänyt sukunimeä Tervo, joka todennäköisesti laajentaisi määrää.

Karjalan tietokantahaku sukunimellä Tervonen antaa 420 nimeä ja kertoo, että oikeastaan lähes jokaisessa luovutetun Karjalan pitäjässä on asunut Tervosia. Tämä tulos osoittaa, että sukututkimusarkaa riittää myös niillä Tervosilla, joiden kotikonnut ovat jääneet Karjalaan. Kävin nopeasti läpi tämän tietokannan ja katselin, missä pitäjissä on ollut vähän enemmän Tervosia: Hiitola, Impilahti, Kuolemajärvi, Kurkijoki, Käkisalmi, Pyhäjärvi, Räisälä, Sakkola, Sortavala msk ja tksrk, Uusi-kirkko ja tietysti Viipurin msk ja tksrk.

Kerimäelle Tervoset ovat tulleet Ruskealasta. Karjalan tietokanta tuntee Ruskealasta Carin Tervosen, joka on syntynyt vuonna 1795 ja kuollut 1847. Sieltä löytyvät myös lähisukulaiset 1900-luvulta: isäni veli Veikko, joka kuoli kaksivuotiaana 1940 ja ukkini veli Alvar, joka oli syntynyt 1912 ja kuollut sodassa 9.2.1940. Hänen nimensä löytyy muistokivestä, joka on Ruskealan hautausmaalla. Kerimäelle Karjalasta tulleiden Tervosten sukuhaaran jäljet ovat vielä hämärän peitossa. En myöskään tunne sitä, onko Tervosen sukua ollut täällä Kerimäellä ennen Karjalasta tulleita Tervosia. Lähipitäjässä Kiteellä (sisältää myös entisen Kesälahden) Tervosia on ollut.

Mauri Tervonen esitelmöimässä Kerimäen sukukokouksessa.

Mielestäni yksi mielenkiintoinen sukututkimuskysymys voisi olla se, millä tavalla sukuhaaroitus on tapahtunut, koska valmistuneiden sukututkimusten valossa on oletettavaa, että pääpainopiste Tervo-Tervosilla on ollut Kainuun ja Oulun seudulla. Samalla joudumme kuitenkin toteamaan, että Tervoset ovat aika vahvoilla myös Karjalassa. Onko siis mahdollista jäljittää, ketkä ovat ne uskaliat, jotka ovat lähteneet laajentamaan Tervo-Tervosten reviiriä itään. Yksi mahdollisuus on tietysti se, että kun Ruotsi-Suomi asutti Kainuuta ja myös Karjalaa (inkeriläiset), tässä joukossa on ollut meidän esi-isiämme.

Toivottavasti joku tai jotkut meistä voivat tulevaisuudessa löytää aikaa oman sukunsa vaiheiden selvittelyyn. Omalta osaltani pyrin lähivuosina selvittämään Ruskealan Tervosten juuria, jotka todennäköisesti johtavat Sortavalaan ja siitä erotettuun Impilahden pitäjään. Erityismielenkiintoni kohdistuu tällä hetkellä Impilahdella olevaan Mäkisalonsaareen, joka on Laatokan pohjoispäässä. Impilahdella on nimittäin myös paikka, jonka nimi on Hunttila. Olen usein saanut kuulla sukumme keskuudessa kauhutarinoita julmasta Hunttilan mummosta, joka miehensä Valentin Tervosen kuoltua ajoi pois kodista kaksi poikaansa, 12-vuotiaan Albert Tervosen ja 6-vuotiaan Alvar Tervosen. Pojat joutuivat huutolaispojiksi. Oletukseksi tällä hetkellä on se, että tuo Mäkisalonsaari saattaa olla yksi Tervosten suvun kantapaikoista Karjalassa. ■

Mikko Tervonen ja esikoisromaani

Teksti : Kirsti Tervo; kuva: Timo Tervo

On vuosi 1984. Nelivuotias Mikko-poika istuu pöydän ääressä ja kirjoittaa tarinaa ensimmäisestä Oulun reissustaan. Hän on oppinut lukemaan ja kirjoittamaan suurin piirtein yhtä aikaa. Mikko asuu Vaalan Veneheitossa, ja näillä Oulujärven läntisillä kulmilla ovat Mikon esivanhemmatkin aikoinaan eläneet. Pitkän matkan Oulujärven maille teki varhainen esi-isä Juho Tervonen, joka tuli Savosta 1500-luvun lopulla Tervolanniemeen. Mikko siis edustaa sukunsa 14:ttä sukupolvea.

Veneheitosta oli lähdettävä maailmalle. Mikko pääsi ylioppilaaksi Vaalan lukioista, ja lukemista harrastavan kodin kasvatin oli lukio-opintojen jälkeen melko luonnollista lähteä opiskelemaan kirjallisuustiedettä Oulun yliopistoon. Muita opiskeluaikaneita ovat elokuvatiiede sekä informaatiotutkimus. Valmistuminen on luvassa ensi kesänä.

Opiskeluaikana Mikko on jatkanut kirjoittamista, jonka alku oli varhaislapsuudessa. Hän on ollut myös toimittajana Oulu-lehdessä. Kun kiinnostus alkoi kääntyä kaunokirjalliseen proosatekstien kirjoittamiseen, hän osallistui joillekin kirjoittajakursseille.

Mikon psykologinen esikoisromaani "Vankeina vapaat tulet" ilmestyi vajaat kaksi vuotta sitten. Se syntyi hyvin lyhyessä ajassa, muutamassa kuukaudessa, ja kustantajan vähäisten korjausten jälkeen kirja oli valmis painoon. Romanin aihe on hyvin raskas. Norjassa tapahtunut Anders Breivikin toteuttama massamurha johti pohdintaan, voisiko äärioikeistolainen terroriteko tapahtua Suomessa. Aihe ei jättänyt rauhaan, ja vähitellen idea alkoi kysyä romaaniksi, jonka tapahtumapaikka on Oulu. Tapahtumat sijoittuvat nykypäivään - ehkä romanin lukija vuosikymmentenkin jälkeen voi tunnistaa Oulun kaupungin, jonka kaduilla eksyneet ja ahdistuneet ihmiset harhailevat. Viittaukset kansainvälisiin konflikteihin, Suomen poliittiseen elämään tai ajankohtaisiin lööppeihin sitovat romanin vuoteen 2012. - Oikeistolaisia ääri-ilmioita ei tällä hetkellä ole Suomessa nähtävillä, tosin nettikeskustelussa ja kirjoittelussa vihapuhetta ilmenee, nettiä käyttävä Mikko mietiskelee.

Romaanissa äärioikeistolaisen, fanaattisen Esan silmillä katsoen maailmanjärjestys on lyötävä pirstaksi. Kaikki vapaat ihmiset ovat uhka isänmaalle ja Jumalalle, ja siksi hän Oulun tuomiokirkon edustalla räjäyttää autopommin uskoen sillä avaa-vansa ihmisten silmät ja vapauttavansa heidät.

Mikko Tervonen tutustumassa sukuseuran julkaisuihin Oulun yliopiston kirjastossa kesällä 2013.

Nuori opiskelija Tanja palaa pahasti, eikä hän pääse irti vihastaan. Professoriäiti Taina kantaa sisälään sukunsa vammoja, vihaa, katkeruutta ja pelkoja. Kaikki ahdistus tiivistyy kapinoivan Tanjan ja hänen miehensä, ääri-vasemmistolaisen Riston sekä oikeistolaisen äidin kohtaamisissa. Jokainen riisutaan paljaaksi, eikä toivoa näytä kenelläkään olevan tai ainakaan toivoa ei ole ilman sisäistä muutosta.

Mikko on kirjoittanut proosatekstejä nyt aktiivisesti kolme vuotta. Toisen romanin käsikirjoitus on kustantajan käsiteltävänä, eikä senkään aihe - eutanasia - ole köykäinen. Kolmannen romanin syntysanat on jo lausuttu ja materiaalin keruu on käynnissä.

Oman kirjoittamisen kokemuksensa antaman hyödyn Mikko haluaisi jakaa muille opettamalla ja ohjaamalla luovaa kirjoittamista. Opinnäytetyösään Mikko on tutkinut nettikirjallisuutta. Mikkoa kiinnostaa myös ns. kokeellinen kirjoittaminen, sillä nykyaikainen digitaalinen tiedonsiirto vaikuttaa kirjoittamiseen ja kirjallisten teosten tuotantoon ja ylipäätään kirjalliseen luovuuteen. Miten nykuteknologian antamat mahdollisuudet ja ihmisen luovuus käyvät yksiin?

Monenlaisia lahjoja on ihmiselle suotu. Tervolanniemen Juho Tervonen ei osannut lukea eikä kirjoittaa, mutta hän uurasti vaikeissa oloissa tilallaan niin kuin hänen jälkeläisensäkin, jokainen sukupolvi. Niinpä meillä on joukossamme kirjailija Mikko Tervonen. ■

Mikko Tervonen: Vankeina vapaat tulet. 172 sivua. Nordbooks 2012.

Luonnon ja ihmisen valonäytelmää

Teksti ja kuvat: Ari Tervo, Kajaani

Vuosittain uudenvuodenaattona olen käynyt kuvaamassa ilotulitusta. Parhaimman ilotulituksen Kainuussa tarjoaa Kajaanin kaupunki. Olen mennyt kameran ja jalustan kanssa kuvauspaikalle hyvissä ajoin ja näin olen saanut rauhassa valita kuvauspaikan. Saapuvathan tuhannet kainuulaiset seuraamaan ilotulitusta ja siksi parhaat katselu- ja kuvauspaikat on juuri ennen ilotulituksen alkua tiheään miehitetty. *(Toim. huom. Kansikuva on tulosta vuoden 2011 viimeisen päivän kuvauksista. Kuva on otettu Kajaaninjoen rannalta.)* Viime vuosina olen saanut kaverikseni muitakin kuvaajia. Vähemmän kuvanneet tulevat paikalle ilman jalustoja, mikä tietää yleensä kuvien epäonnistumista tai ainakin tason rajua putoamista.

Kuvaustekniikka

Pimeässä kuvattaessa kameran suljinajat (valotusajat) ovat hyvin pitkät, ja siksi kamera vaatii hyvän tuen. Kamera voidaan asentaa juuri tätä varten tarkoitettulle jalustalle. Jos ei satu omistamaan sellaista, siihen käy tarvittaessa vaikka tuoli. Pääasia on, että kamera ei liiku pitkän kuvausajan aikana. Kameran asetukset pitää laittaa niin, että valotusaika pysyy n. 2 - 6 sekunnin välillä. Tämä ei yleensä onnistu automatiikalla, vaan on valittava manuaalinen kuvausohjelma. Valotusajan sisällä kamera tallentaa kaikki tapahtumat kennolle. Näin ilotulituksen räjähtäessä valokaaret saavat upeat muodot. Jos on kokenut kuvaaja, voi kokeilla paljon pitempiäkin valotuksia, jolloin kuvaan saa tallennettua useita raketteja. Kamera kan-

nattaa asentaa aikalaukaisijalle, jolloin kamera ottaa kuvan vasta muutama sekunti sen jälkeen, kun laukaisinta on painettu. Tällöin vältetään kameran tärähtäminen sitä kosketettaessa. Kuvia pitää ottaa jatkuvasti, sillä kaikkia raketteja ei saa kuvattua ja jotkut näyttävät raketit voivat sattua juuri kuvaotosten väliin.

Revontulet

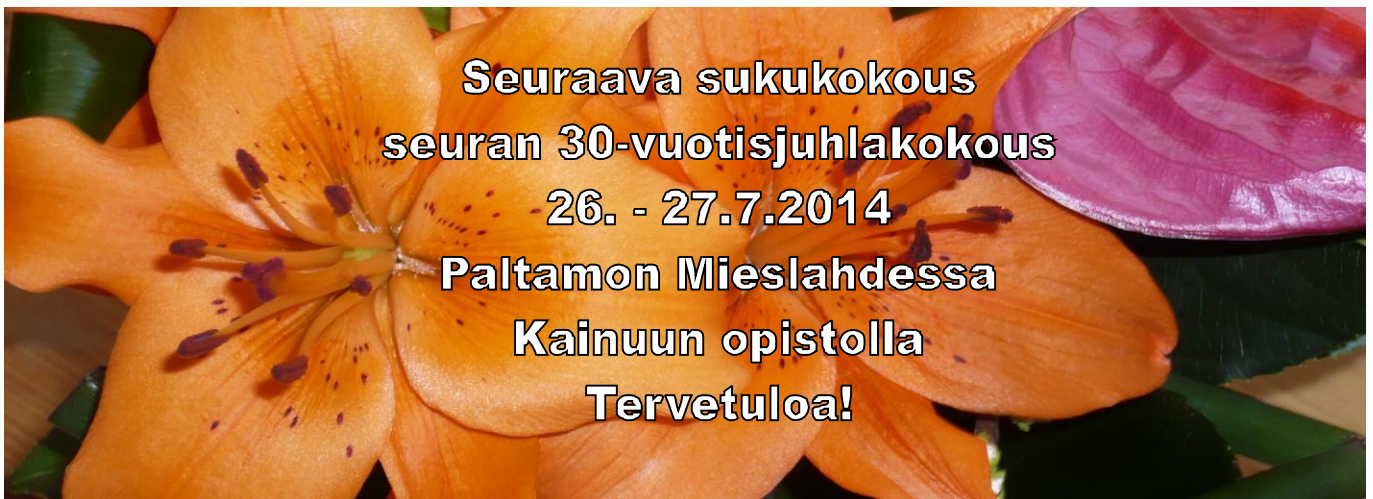
Olen talvisin kuvannut myös revontulia aina kun se on vain ollut mahdollista. Tämä tarkoittaa sitä, että revontulia esiintyy ja samaan aikaan on selkeä taivas. Muuten revontulien kuvaamiseen käyvät lähes samat ohjeet kuin ilotulituksen kuvaamiseen. Hyvin pitkistä kameran valotusajoista kannattaa kuitenkin luopua. Revontulet eivät saa tällöin kennon muotoja, ja yli 25 sekuntia kestävä valotuksen aikana maapallo pyörii sen verran, että tähdet tulevat kuvassa soikean muotoisiksi. Minuutin valotusta käytettäessä tähdet ovat jo lyhyitä valovii-voja. Maan näin nopeaa pyörimistä ei huomaa muuten kuin valokuvista.

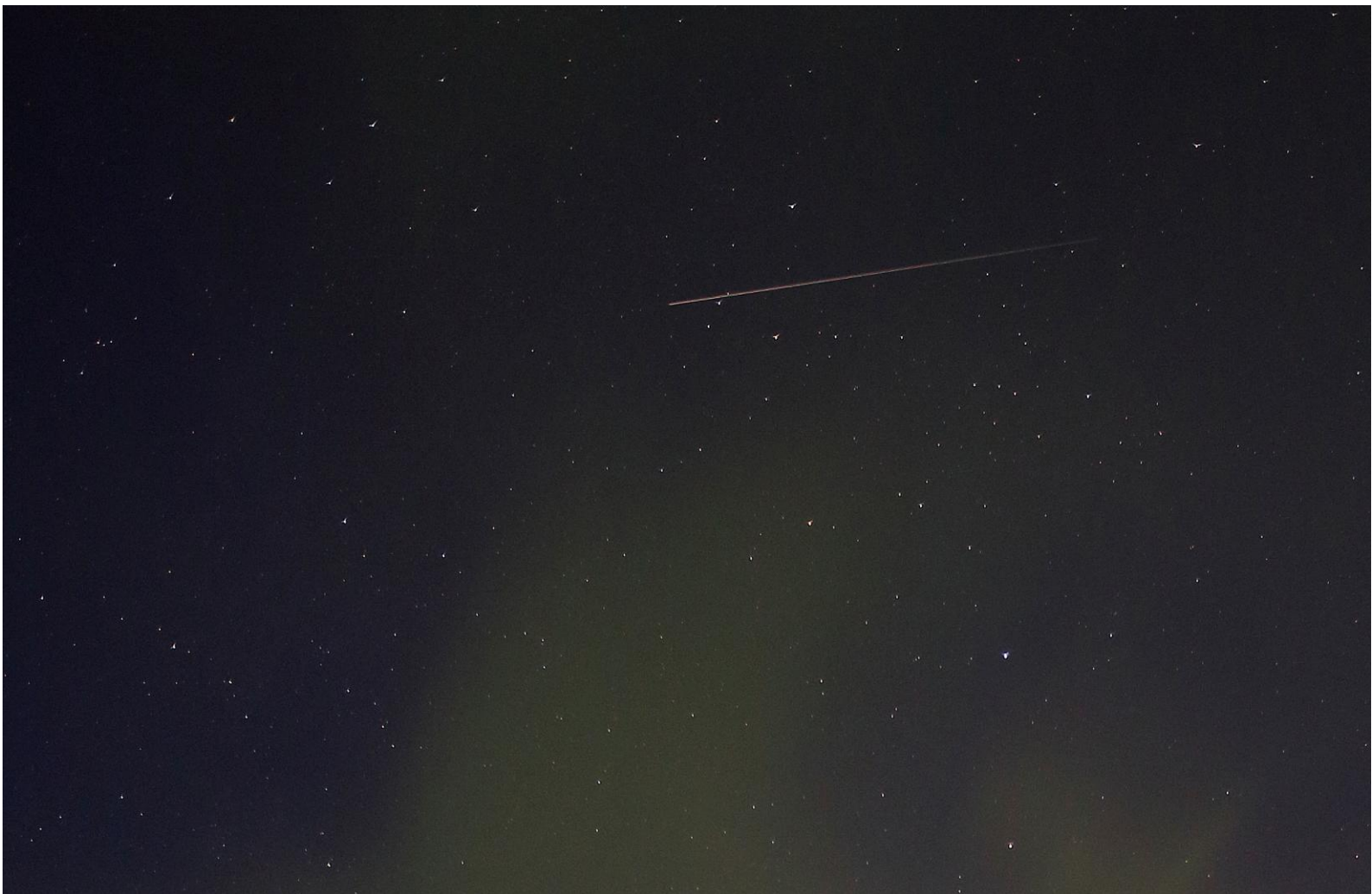
Tämän loppuvuoden revontulikuvaukset alkoivat harvinaisesti jo elokuun loppupuolella, jolloin koettiin kohtalaisen upeaa ”pohjoisten valojen” loistoa. Toivottavasti talvi tuo lisää revontulia ja kirkkaita iltaöitä kuvaamiseen. ■

Kuvat oikealla (s. 27)

Ylhäällä: Revontulien loistoa elokuun lopun yössä.

Alhaalla: Jos on tuuria, tähtitaivasta ja revontulia kuvattaessa voi saada tähdenlennon kuvaan.

Itella Green

Sukukokous lauantaina 20.7.2013 Kerimäellä leirikeskus Pääkannassa

Ylhäällä vasemmalla: Arpajaiset: kenelle onnetar onnensa suo?

Ylhäällä oikealla: Kokous menossa.

Vasemmalla: Kokouspaikka, leirikeskus Pääkanta.

Oikealla: Vuosikokouksen puheenjohtajana oli Olli Tervonen ja sihteerinä Tarja Tervo-Heikkinen.

Kokousväki ryhmäkuvassa Kerimäen kirkon edustalla.